

Неудобна любов

Когато жена се влюби в жена

Марина Пенчева

Марина Пенчева

НЕУДОБНА ЛЮБОВ

© Марина Пенчева, 1998

© Красимира Деспотова, оформление 1998

© Издателска къща "Кибеа", 1998

ISBN 954-474-143-7

За книгата

“НЕУДОБНА ЛЮБОВ” е белетристичен дебют на младата авторка МАРИАНА ПЕНЧЕВА. Изповедният разказ вълнува със своята негримирана реалност и ни въвежда в света на бисексуалната чувствителност. Авторката говори откровенно за непозволеното и за стремежа си да опознае непривични аспекти на интимното общуване, описвайки неустойчивото си влечение към друга жена. По дългия и труден път към своята неудобна любов, тя преосмисля самотата си и открива възнаграждащата сила на взаимността.

Сега бих искала да си спомням по-добре онзи ден, с всичките му багри, нюанси и подробности, но ето, че не си го спомням. А като се замисля, това ще да е бил най-важният ден в живота ми. Всъщност, Вероятно е бил доста невзрачен и обикновен. Не съм очаквала да се случи нещо вълнуващо или да срещна някой интересен човек, Никакво тайнствено предчувствие не ме е обземало. Изглеждаше съм както винаги и съм се чувствала както винаги. Нямало е никакви признаци, че скоро животът ми ще се преобърне с главата надолу. Може иначе да е бил някой прекрасен ден и птичките да са пеели по-сладко, слънчевите лъчи да са били по-ярки от друг път и във въздуха да е трептяло нещо ново, като по времето на Бил Хейли, но не си спомням. А точно от онзи ден, какъвто и да е бил той, започна всичко. Цялата тази объркана история започна именно тогава. Започна по най-прозаичния начин, който можете да си представите.

Днес ми се иска да бях рибар. Сутрин да плувам към изгрева, вечер да се нося по вълните на залеза. Денят ми да е пълен само с тишина и море. И в мен да има само тишина и море, мирис на водорасли и йод. В една дървена, проста лодка навътре в морето. Знам, че и това не е работа за жена, но ако можех, бих станала рибар.

Около тридесет човека от курса по рехабилитация вече цял час чакахме да се появи преподавателката по анатомия. Упражненията трябваше да започнат преди месец, но все нещо се случваше. Нещо непредвидено и ненадейно. Тя беше асистентка в Медицинска академия и не пропускаше случай да си придаде важност. Дори не я бяхме виждали - съвършено загадъчна и неоткриваема.

Наистина исках да уча анатомия. Нямах търпение. Интересуваше ме човешкото тяло с неговите вътрешности и външности. Човешкото тяло като явление, като статуя, като магия, а не онова, което ние правим от него: смешен, затлъстял продукт на цивилизацията.

Рехабилитация започнах да уча случайно. Просто защото все нещо трябваше да правя. Когато вписах в молбата си за кандидатстване името на специалността, дори не знаех какво означава. Името беше дълго и звучно и това ме убеди.

Когато разбраха, роднините се втурнаха да ме хвалят:

- Това е чудесна специалност за жена - рече авторитетно един мой чичо, доволен от откритието си, отколкото от мен.

- Защо? Да не би като съм жена да съм болна?

Тогава разбрах, че хората имат чудесни планове за мен и моето бъдеще. В своите представи те вече Виждаха как се развива животът ми, как неизменно тече като река в корито и никога не се отклонява от пътя си, за да не предизвиква паника. Може би дори виждаха какво ще правя, когато стана на осемдесет години. Само едно можеше да промени нещата: просто да не ги доживея, но това вече наистина не беше техен проблем.

Само месец след началото на семестъра осъзнах, че не съм попаднала в най-приказния си сън. Материята беше скучна до отказ, а изключително дамският състав демонстрираше кошмарно женско безсилие - нацупени, апатични, на гримирани като за карнавал, проследяващи всеки мъж с обнадежден поглед. В курса ни имаше само три момчета, но и тримата олицетворяваха глупостта на силния пол. Преподавателите изглеждаха изтощени, обременени от домашни грижи, мудни и незаинтересовани. Те не бяха болни - те просто работеха тук. Огънат на живота се подклаждаше с клюки. Вече знаех всичко за всеки и постепенно се превръщах в част от отчайващата околна среда.

Откакто учех рехабилитация всичките ми мечти изглеждаха още по-неосъществими. Мечтаех да завърша медицина или микробиология и да работя с микроскоп.

Исках да разглеждам света под микроскоп, да го сглобявам и разглобявам по по-добър начин.

Веднъж само бях успяла да надникна в това тайнство от цветовете, безграничност и вибрации. Онова късче тъкан приличаше на небето над Париж, нарисувано от Ван Гог. Толкова възвишеност само в няколко клетки. Ето това исках да правя. Въобще не ме вълнуваха разните там масажи, лечебни физкултурни и прочие глупости. Тези предмети си бяха много хубави, ако цял живот си мечтал за тях, но не и ако репликацията на ДНК ти е далеч по-интересна.

Може би тъкмо анатомията можеше да предизвика известно оживление на замрелите ми надежди, но ето че не се получаваше. Знаех само, че жената, която трябва да ни преподава, е асистентка в Медицинска академия и явно нехаеше за никакви си смотани рехабилитатори. Не можех да я понасям още преди да съм видяла как преподава. Тя проваляше единствения предмет, който наистина исках да изучавам, а освен това си я представях стара, дебела, безвкусно облечена, с развалени зъби и гнил дъх. С други думи - въобразявах си, че някой, който работи в моргата, няма начин сам да не прилича на труп. Жената, която този ден застана на вратата, беше млада и елегантна. Само това забелязах, защото тя не се задържа дълго. Каза, че имала работа и ще излезе за малко, а ние да продължим да я чакаме, защото щяла да се върне.

- И да не вземете да си тръгнете! - строго заръча тя. Гласът ѝ беше мелодичен, макар да се долавяха и някои остри нотки. След това изчезна бързо и повече не се върна.

Не открих нищо характерно, по което да я запомня, а иначе съм изключителна физиономистка. Понякога срещам разни хора по улиците и после с дни си блъскам главата откъде ги познавам. Но нея изобщо не запомних. Някой подметна, че големият ѝ син си е счупил крака и затова е толкова припряна. „тъжната“ вест обаче съвсем не ме натъжи. Никак не обичах безотговорни хора.

На следващото упражнение пък ние си отмъстихме, като на свой ред избягахме. Беше идеален ден за безцелно скитане по улиците и дори въздухът светеше като слънце: последното слънце на октомври. Как да седиш унил и да дишаш въздуха в прашната стая, като и без друго си обречен да седиш там цяла година?

Когато вече се бяхме настанили в някакво кафене на открито, една от колежките спомена, че сме се разминали с преподавателката на вратата на института.

- Как я позна? - учудих се аз. Та тя ми се беше сторила без лице!

Все пак през следващата седмица проведохме дългоочакваното упражнение, Преподавателката се появи в зелена рокля от кадифе с едно липсващо копче. Е, нищо, можеше да бъде и по-лошо! Имахме да наваксваме цял месец и това я вдъхнови за безкраен, неудържим монолог.

В продължение на два часа не престана да изписва непознати латински думи, да бърше дъската с раздърпана гъба без да я мокри и после отново да пише Върху замазаното.

Специално за анатомията си бях купила голяма красива тетрадка и смятах да съм много прилежна, но се оказа невъзможно. Не смогвах да следя нишката на мисълта ѝ, а положението се усложняваше допълнително от небрежно вмъкнатите мотиви от личния и живот.

Там някъде между второто и третото ребро се появи името ѝ - казвала се Мария В., а покрай тазобедрената става научихме, че била разведена. Бицепсът я подтикна да си признае, че има двама големи сина. Това ме озадачи. Тя изглеждаше на не повече от тридесет години. Колко големи можеха да бъдат синовете ѝ?

Тъй като Мария нито за миг не престана да трие, пише и ръкомаха, аз се отказах да си водя записки. Оставих химикалката, затворих тетрадката, скръстих ръце, облегнах се назад и се загледах в нея.

Първоначално - ей така, гледах я както една жена гледа друга: злобарски и с чувство за превъзходство. Веднага забелязах, че е пълна с недостатъци; движенията ѝ бяха резки, (краката - не особено стройни, косата - като че току-що се събужда след кошмар. Освен всичко, изглеждаше дръпната и изобщо не схващаше, когато някой се пошегува.

Понякога си представях, че съм режисьор и трябва да забележа някакво движение или характерна особеност в даден човек, за да разбера характера му. Нали режисьорите ползват ръцете на хората, за които правят филм. Човекът говори нещо, а те дълго показват само ръцете му. Не е безсмислена идея. По-лесно е да възприемеш някого като цяло, отколкото да се задържиш на детайлите. Виждали ли сте учен, съсредоточен над микроскоп? Ако го погледнеш отдалече - нищо особено, но ако се вгледаш в лицето му, можеш да си умреш от смях. Той се е привел над окуляра примижал и изкривил лице, отворил широко уста, за да види нещо, което в този момент никой друг не може да види. Ако се взреш в лицето, е съвсем различно, отколкото ако го гледаш целия.

Първо започнах да наблюдавам само долната ѝ челюст. Почти не отваряше устата си, богато изговаряше думите, някои ги процеждаше. Усмивката ѝ беше саркастична и въпросителна, но лицето ѝ веднага се отваряше, сякаш засияваше. Може би защото зъбите ѝ бяха много хубави - бели и здрави. После се съсредоточих върху ушите ѝ. Докато говореше, малката, семпла обича на ухото и потрепваше, а тя често я попипваше нервно, особено когато я дразнехме с глупави въпроси.

Накрая се загледах в очите на Мария. Меняха се. Когато се чувстваше силна и неуязвима, те бяха бистри и ярки, когато се стесняваше или трябваше да отговори на нечий въпрос, ставаха премрежени.

Синьо-зелените ѝ очи с цвят на море след буря изкупваха всичко. Застинах като пред олтар. В тях сякаш имаше нещо божествено и недостъпно за разума. Наистина бях впечатлена. Погледът ѝ просто ме прикова и хипнотизира. В очите ѝ трептеше някакво греховно очакване. Един свят грях или нещо подобно. Не можех да се откъсна от тях. Имах чувството, че доброволно потъвам в подвижни, бездънни синьо-зелени пясъци и това ми харесва. В момента дори не мислех, че е жена. Не виждах какво лошо има да харесвам нечий очи. Аз се имах за естет, в края на краищата, и не можех да не отдам дължимото на нещо красиво. Пък и кого друго можех да съзерцавам? Просто нямах избор.

Така се успокоявах: казвах си, че и една жена може да бъде интересна. Можех да харесвам и нещо, което не принадлежи на мъж. Може би защото не бях срещала още мъж, който да го притежава. Има толкова хора със сини очи, срещаш ги всеки ден, но нищо не те спира или трогва. Отминаваш ги с пълно безразличие.

Аз нямах своя тийнейджърски бунт срещу закостенялост на обществото. Дори не се бях опитвала да пуша, да пия и да правя секс в двора на запуснатия пансион пред училището, в което учех. Влизах подготвена в клас, никога не псувах, отнасях се учтиво към възрастните и им отстъпвах място в трамвая. Освен това, никога не се прибирах рано сутрин след шеметен купон. Винаги съвестно се обаждах на родителите си, за да знаят къде съм и с кого.

- Стараех се, но не е достатъчно. Трябва още да се потрудиш, за да стане наистина добре.

Никога не им беше достатъчно. Все нещо не достигаше, за да бъдат доволни. А аз не се стремях към съвършенство, исках да чуя само няколко добри думи, но така и не ги чух. Може би следващата стъпка беше да ми поникнат крилца и да се превърна в ангел. Но те щяха да ми кажат:

- Това все пак е нещо, но не е достатъчно. Виж какво стана със Слави!

Не разбирах защо постоянно ме плашеха със съседа Слави. Той се пропи и умря от цироза.

- Виж какво става с човек, който няма силен характер.

Обичах Слави. Той беше работил в Сибир и често ми разказваше как е пушил марихуана и се е напивал безпаметно в ледената, прозрачна като водка нощ. Знаех, че му е било хубаво. Но аз не пиех. Те бяха убедени, че ако не са грижовните им съвети и аз ще свърша зле. Откъсвах ме от всичко, което не води към хубав край. Така и не съм видяла някой, чийто край да е хубав.

- Не пропилявай Живота си пред телевизора!

- Не мисля, че го пропилявам.

- Когато остарееш, ще съжаляваш за тези години.

- Със сигурност, когато стана на осемдесет, ще съжалявам, че вече не съм на двадесет.

Имах само една мечта, която подхранвах в продължение на години, но така и не успях да осъществя: исках да избягам от къщи. Всички дребни неподчинения на моите съученици изглеждаха жалки пред смелостта, която е нужна, за да избягаш от къщи. А това е нещо, което наистина можеш един ден да разказваш на внуците си: „Нощта, в която вашата баба избяга от къщи.“

Но моите родители бяха грижовни хора, осигуряваха ми всичко и знаех, че ако постъпя така, ще ги натъжа. Дори не бях яла бой. Ако това се беше случило поне веднъж, когато започнеха да ме питат: „Кажи сега, защо избяга?“, щях да им отговоря:

- Заради онзи шамар преди десет години. Знаете ли колко ме заболя?

Но аз просто не можех да избягам без угризения на съвестта. Понякога исках да имам баща алкохолик и майка, която нехае за мен, за да изпитам удоволствие от своето бягство.

Така изглеждаше, че всичко е наред. А всъщност моят собствен живот още не се беше появил. Бях предено ангажирана да изпълнявам поръчки и доставки всякакви на посочените адреси, но това винаги бяха чужди адреси.

Мария ме плени и с още нещо. Тя правеше каквото си поиска. Не се съобразяваше с никого и разрушаваше сигурната система от правила в института за ужас на всички. Правеше на пух и прах всякакви кротки принципи и идеали. Тя закъсняваше или въобще не се появяваше на упражненията.

Прекъсваше ги по средата и си тръгваше, защото имала далеч по-важна работа. За един час съумяваше да преподаде половината учебник, насрочваше упражнения в часове удобни единствено на нея и не се поколебаваше да ни повика в седем часа сутринта или вечерта. Останалите преподаватели постоянно я издирваха. Тя си позволяваше да преобръща всичко наопаки.

Веднъж ни върна някакви тестове, нашарени грозно с червен флумастер, а оценките отдолу бяха несръчно написани на английски.

- Ама какво е това? - осмели се да попита една колежка.

- Моят син постави оценките - гордо съобщи Мария.

Хич не й пукаше. Колегите ми се сконфузиха от това пълно незачитане, а пък на мен ми стана смешно - нейният син ме беше оценил за пет и половина.

Много мило от негова страна! Никой не успя да й стане любимец. А имаше хора, за които това беше нещо като професия. Те смятаха себе си за красиви, умни, симпатични и общителни. Притежаваха вроден усет към подмазването и често преследваха преподавателите като някаква фикс-идея. Винаги се намираха близо до тях, задаваха въпроси, интересуваха се от всевъзможни подробности и изобщо ласкаеха ли ласкаеха. Винаги успях да разпозная „любимците“ още в самото начало и знаех, че не мога да се меря с тях. При Мария „фаворитите“ просто увиснаха. С откритите си светли очи тя сякаш казваше: „Спазвай дистанция!“

С всеки отминал ден пренебрежението и дори презрението ѝ към нас ставаше все по-очевидно и прозрачно. Винаги споменаваха нещо уж мимоходом, но всъщност го беше намислила по пътя.

- Ох, много трудно стигнах до този гаден институт! Или:

- Преподавателите ви имат нужда от психиатър.

Изискваше да се подготвяме по учебниците за медици, но не защото ни смяташе за не по-глупави, а защото вярваше, че така ще ни затрудни максимално.

Веднъж един колега уплашено я помоли да повтори думите си, след като тя беше изсипала на един дъх порой от латински изрази, само за да приключи по-скоро.

- Как? Нима не успяхте да го запомните? - попита с най-наивен тон. Искаше да ни покаже колко сме тъпи и ние се почувствахме точно такива. Повече никой не поиска от нея да повтори дори една думичка.

За нея бяхме някаква сива, безлична маса, която не заслужава да има за преподавател жена като нея. Един ден тя за пореден път влетя в стаята, раздвижвайки мъртвата атмосфера, в която ние си живеехме като анаероби и се оправда, че е закъсняла, защото провеждала изследвания. целият ѝ вид показваше колко са важни изследванията и колко сме маловажни ние. Носеше няколко епруветки, в които се кандилкаше течност с цвят на блато. Постави ги на прозореца и гордо обяви, че това била суспензия от липозоми на мишки. Във всеки случай, не беше нещо, с което човек би полял спагетите си.

После Мария спусна райбера на вратата и запали цигара, при все че в института това беше абсолютно забранено. Дръпна два пъти и захвърли цигарата. Предполагам осъзна, че прекалява или просто я достраша.

Дотогава дори не се бях опитвала да пуша. Устоях във времената на лабилна тийнейджърска психика. На една бригада мои съученици настояваха да пробвам:

- Поне дръпни от цигарата ми!

Но аз решително отказвах, макар да знаех, че за пушача е важно и човекът срещу него да запуши. Това го отпуска и го кара да изпитва доверие.

Този път никой не ме караше, но още на следващия ден първата ми работа беше да си купя пакет цигари и да пропуша. Мария оказваше някакво необяснимо влияние върху мен. Добре съзнавах, че върша глупости, но не разбирах защо ги върша.

Едва ли ще забравя онази първа цигара. Имах проблеми дори със запалването ѝ. След като упорито духах около петнадесет минути, най-после се усетих и дръпнах яко. Глътнах дима и го задържах в очакване на чудото. Очаквах неповторимото преживяване, заради което хората се превръщат в роби на този навик, презират здравето си и никога не се отказват.

В резултат прежълтях, позеленях и ми прилоша. Стори ми се, че белите ми дробове са заръфани здраво от хищници, но въпреки това продължих да пуша. Мария не можеше да греши. Ако тогава имам сегашния си стаж, щях на часа да схвана, че тя никога не е била пушачка и че само си е придавала вид на делова и оперена жена. Малко театър пред възторжена публика.

До този момент определено бях като затворена система. Никога не се бях влюбвала, не бях имала гадже и нехаех за никакви гаджета. Нямах също предизвикващи размисъл конфликти. Не бях преживяла нищо лошо, но и нищо хубаво не бях преживяла. Тихо съществувах. Единствената интрига в живота ми всъщност беше докъде мога да стигна по този начин. Мария първа разкова железния обръч около чувствата ми и им даде път, макар този път да бодеше към ада. Схващах разликата. Тя беше независима, правеше кариера, имаше деца и не беше посветила живота си на топлото ястие за вечеря. Тя живееше свой собствен живот, но олицетворяваше мечтите ми. Чувствах се добре, когато я виждах. Обнадеждена от присъствието ѝ, разбирах, че светът не се свършва, когато проумееш, че не ставаш за конкурс

„Мис мокра фланелка“, „Мис Вселена“, „Мис Мъжка мечта“ или пък „Мис Разхлопана тенджерата“. Очевидно имаше и жени, които няма нужда да се събличат по бански, за да докажат, че наистина са жени.

Не ми се случваше за първи път. И в училище понякога се зазяхвах по някои учителки, но никога - по мъжете учители. Жените ми се струаха много по-елегантни, интелигентни, мистични и с повече преживявания, които да пораждаат любопитство. Мъжете изглеждат по-обясними и предсказуеми. Те просто казват какво желаят:

- Харесваш ми. Ще прекараме ли тази вечер заедно?

Или седат усамотени в някой бар и пият, защото са нещастни. Те просто се отърсват от лошите си преживявания и се наслаждават на хубавите. Една жена подтиска всичко в себе си. Тя само се грижи светът да продължи да съществува: децата да се раждат и на мъжете да не им липсва нищо.

В моите очи Мария беше жената на бъдещето. Онова, което много жени просто не могат да си позволят - да си красива, да имаш кариера, деца, да бъдеш елегантна и опърничава. Нещо, което някой мъж трудно би могъл да бъде.

Един ден Мария ни извика в дисекционна зала на Медицинска академия. Посрещна ни в зелена престилка, която толкова и отиваше, сякаш бе последното върховно постижение на Версаче.

Студенти по медицина имаха упражнение. Някои стояха приведени съсредоточено над труповете, други се смееха иронично над нечия последна гримаса или те се опитваха да затворят устата на някой мъртвец. Цинизмът не е поезия, но помага да не полудееш.

Бях омагьосана от пропитата с тежък, сладникав дъх на формалин атмосфера, от студентите и асистентите с пинсети в ръка, дори обезобразените трулове излъчваха някакво собствено достойнство. Спомних си една картичка, която бях виждала преди години - „Урок по анатомия на доктор Труп". Гледах я с часове. Трупът приличаше на къс бял мрамор и всичките онези достолепни мъже, които го бяха наобиколили...

В този ден и час разбрах какво точно искам от бъдещето си. Искях да стана част от всичко това. За Бога, исках го! Едва тогава проумях защо Мария В. ни подценяваше. Тя просто обитаваше съвсем различен свят. Обзе ме някакво почти религиозно чувство.

Въпреки че бях на осемнадесет години, често си представях, че съм мъртва. лежах в леглото и си представях, че току-що са ме убили, кръвта ми се стича по пода и аз умирам. Наоколо се тълпят мъдреци, клатят умислено дългите си бели бради и мърморят:

- Толкова млада, а вече мъртва!

Най-важни във фантазията ми обаче бяха хората, които ме обичаха и страдаха. Изведнъж осъзнах, че съвсем не искам да съм мъртва, но на Мария ще ѝ бъде безразлично.

Тя изобщо не ни подготви, преди да влезем в залата. Явно се надяваше да психясаме. Държа ни на това място поне два часа и направи всичко, за да постигне припадък при поне един от нас. Но всички се съпротивлявахме като опълченци. Вероятно не можехме да си позволим да припаднаме точно пред нея.

- Хайде, покрийте труповете и си тръгвайте! -един брадат асистент плесна нетърпеливо с ръце и Всички се разбързаха припряно.

Залата бързо започна да се опразва. Когато излизаха, студентите не изглеждаха така уверени. Отново се връщаха към своето всекидневие. Мария бе принудена също да ни пусне. Сините ѝ очи ни гледаха лукаво, докато изричаше:

- Съжалявам, ако съм ви стреснала!

„Съжалявам, че може и да ви стресна" - трябваше да кажа още в началото. Видях я как си тръгва, облечена в синя пола на бели точки, понесла в ръка кофичка кисело мляко. Беше внесла смут в душата ми и сега просто си отиваше.

Хората по улиците се разхождаха. смееха се, нервно свиреха с клаксони, дупчеха билети и си мислеха колко ще е ужасно, ако ги хване контролата да не

би да си въобразяват, че ще живеят вечно? Човек подрежда живота си сякаш никога няма да умре.

„Когато е ял, човекът не е мислил, че ще мре“ - думите на един от асистентите още звучаха в ушите ми. Той мърмореше недоволен, че трябва да отстрани толкова много сланина преди да стигне до органите. Още виждах онази жълта, тогава маса, която се цепеше с прашене.

„Опитайте нашите пици“, „Опитайте нашите хамбургери“. „Опитайте нашите сладоледи“... Отвсякъде те подмамват ухания и ярки надписи. А в какво се превръщат всички тези неща!

Когато се прибирах вкъщи, не можех да престана да мисля за Мария и за анатомията. Нещо необяснимо се случваше с мен. Аз несъмнено се променях. И тогава за първи път в живота си допуснах, че може би се влюбвам!

Това бе ужасна беда! Давах си сметка, че причините се кореняха още някъде в злощастното ми детство. Бяхме пет-шестгодишни, когато моята приятелка Катя ми разказа как се правят децата. Видях ми се толкова отблъскващо, че предпочетох веднага да го забравя, но все пак се наложи да си го припомня доста години по-късно, когато вече учех в гимназията. Избягах от училище и се прибрах по-рано. Беше събота и родителите ми си бяха у дома. Отключих вратата, метнах чантата си в коридора и тъкмо се канех да извикам: „Привет, ето ме и мен!“, когато думите просто заседнаха в гърлото ми. Почувствах се така зле, както едно бремене, когато се бях хванала на бас, че мога да изям учебника по география. принудена бях да прекратя опита още в началото, докато, агонизирайки, се опитвах да погълна цветната корица.

Отстъпих безшумно назад и затворих вратата след себе си. Въобще не се усъмних, че родителите ми правеха на дивана именно „онова нещо“, за което ми беше говорила Катя. Почувствах се омерзена и уплашена. Седнах на стълбите и заплаках толкова истински, колкото никога дотогава. Бях предадена от собствените си родители. Как можаха да ми причинят това?

А никога не отвориха и дума за секс пред мен. Не ми обясниха каквото и да било, явно убедени, че аз така или иначе ще го науча. Все от някого и все отнякъде. В училище мислех по същия начин. Само веднъж една от учителките се зае да ни пообясни някои работи. Но бяха поверили задачата на петдесет и пет годишна жена пред пенсия, която се обличаше в кафяви, измачкани костюми, а комбинезонът ѝ вечно висеше поне два пръста под полата. Говореше трудно, защото носеше чене. но все пак се постара да направи каквото може:

- Когато мъжът доближи жената и я целуне... Когато има любов... Една порядъчна жена не живее с мъж преди да се омъжи за него... - И като въздъхна тежко, тя се отплесна на тема морал без дори да се е докоснала до идеята за секса. Лекцията беше предназначена само за момичетата от класа и докато учителката се измъчваше с обяснения, принудена да се черви на стари години, през полуоткрехнатата брата надничаха накупчени момчетата от класа и се хилеха.

Всеки си казваше: „Те и без това ще научат“. И никой не се досети, че като научаваш тези неща от улицата, ги научаваш с вулгарността и цинизма на улицата. Може онова, което видиш и чуеш завинаги да нарани душата ти. Много хора пеят и без да познават нотите, но винаги е по-добре да ги знаеш. И така се получи, че първите ми представи за секса породиха у мен само отрицателни чувства. Учех в най-разюзданото училище на София. Голяма част от момчетата в класа бяха повтарачи, няколко години по-големи, страшно тъпи, но много силни - веднъж успяха за една нощ да изнесат целия инвентар на училището. Други бяха хашлаци и грубияни, иначе безобидни, а трета част бяха очилати, дебели, пъпчиви пубери. Повечето от момичетата идваха временно от пансиона за сираци и си изкарваха прехраната като проститутки. Заради тях край училището непрекъснато се навъртаха араби и питаха с гърлените си гласове:

- Искат дрога? Може секс? Ей там, зад ъгъла, много закъсал.

Едно-две момичета вече бяха правили по няколко аборта и сигурно нямаше да имат деца. Тъжно, когато това ти се случи още в седми клас.

Един от съучениците ми се казваше Симеон - кльощав, с необикновено дълги крайници, широки рамене и съвсем малка главичка, която се подаваше между тях като топка за тенис. Той отделяше много слюнка и устата му вечно беше омазана и покрита с бели корички. Когато говореше, Виждах как слюнката му се разтяга с плющящ звук между розовите венци. Той почти нямаше зъби. Това момче се разви полово първо от всички в класа. Хормонът го удари преди другите и докато ние още си играехме на стражари и апаши, той започна да носи в училище порнописания. Странно ми е и днес как си набавяше такава литература, след като по онова време тя беше абсолютно забранена. Той ни показваше разни цветни картинки и важно обясняваше:

- Това пенливото бяло нещо е сперма.

Често се промъкваше изневиделица зад момичетата и ги опипваше или обясняваше на другите момчета къде е най-добре да се натискат с нас. Така първите ми истини за секса направо ме отвратиха и аз най-сериозно се замислих дали да не стана монахиня. Но после реших, че Симеон не е единственият мъж. Някои от тях ми харесваха, особено онези, дето ги даваха по телевизията. Когато открих, че се влюбвам в Мария, това не ми се стори толкова ужасно. Иначе не разбирах какво е да си хомосексуален. Бях чувала, че има такива хора, които обичат собствения си пол. Тези хора бяха преследвани, подигравани, обиждани. В България дори не се говореше за тях и всички се държаха така, сякаш не съществуват. Затова смятах, че хомосексуалистите са древни изчезнали племена като инките и маите, например.

Веднъж, като дете, когато задавах всеки въпрос, изникнал в главата ми, попитах майка си, дали може да има любов между две жени. Тя се притесни и смънка нещо, в смисъл, че „може, но това съвсем не е работа“.

За хомосексуализма знаех само, че е нещо, което води до неприятности. Никога не бях чувала, че Мартина Навратилова, Вирджиния Улф, Фреди

Меркюри, Оскар Уайлд, Марсел Пруст, Бой Джордж и други прочути личности са били или са хомосексуалисти.

Беше ми все едно, че Мария е жена. Просто бях влюбена в някого, който има очи с цвят на море след буря, хипнотичен поглед, чаровна усмивка, преподава анатомия и вечно бърза за някъде. Виждах я почти всеки ден и я приемах като свое собствено откритие. Тя ми напомняше за една картина, на която се натъкнах съвсем случайно в една галерия, докато бродех апатично по мраморните коридори и белех фъстъци.

Картината изобразяваше мъгливо утро, обгръщащо стар замък, заобиколен от храсталак, хвърлящ загадъчни сенки. Бялото слънце едва се процеждаше през нюансите на сивото. Затихнал, сънен пейзаж, от който не можех да се откъсна. Чувствах утрото и даже вдишвах въздуха му. Мечтаех някоя сутрин да се събудя на това място в същото утро. Почти всяка седмица започнах да посещавам галерията и да съзерцавам с часове тази картина. Останалите картини просто подминавах. Дори не знаех дали са хубави, или не. Това утро за мен беше като храм - внасяше почти мъртво спокойствие в душата ми. Пред Мария се чувствах по същия начин. Непрекъснато мислите ми се връщаха към нея. Изпитвах любопитство. Искях да науча всичко за нейния живот - приятелите ѝ, детството ѝ, какви книги чете, обича ли да гледа телевизия и дори какво вечеря. За първи път наистина исках да опозная някого. Стигаше ми дори да съм по-често някъде около нея.

Добре разбирах, че това противоречи на здравия разум, а все още ми беше останало достатъчно от него, за да схвана кога съм загазила. Ако само за миг допуснех, че съм хомосексуална, животът ми щеше да бъде разбит. Направих опит да се противопоставя на зараждащите се нежелателни чувства. Заставах пред огледалото, скръстила ръце и си казвах колкото се може по-саркастично: - Какво наистина очакваш да получиш от една жена? Какво е в състояние да ти даде тя? Недостатъците и нямат чет, а освен това е вятърничава и самовлюбена. Не си проваляй живота така елементарно.

Но нищо не помагаше. Сякаш не съществуваше сила, която да ме спре.

Чрез Мария можех да се докосна до някои мъжки удоволствия. Така разбирах как една жена може да бъде оглеждана и преценявана от мъж. Харесвах я заради недостатъците ѝ. Ако гледах на нея само като на друга жена, щях да я ненавиждам заради тях. Наблюдавах я внимателно от мига, в който влизаше в стаята, до мига, в който внезапно обличаше шлифера си и се изстрелваше навън върху високите си токчета.

Един ден, докато говореше задъхано и дори сливаше думите от бързане, погледът ѝ най-после откри моя. Тя прикова сините си очи в моите и се втренчи немигащо без никакво смущение. Изтърпях хладнокръвно нажежения ѝ като желязо поглед, който с всяка секунда ставаше все по-интензивен и почти болезнено син. Взирахме се една в друга около половин минута. Търсех в погледа ѝ някакъв въпрос, почуда или досада, но очите ѝ бяха непроницаеми. Не успях да отгатна мислите ѝ. Надявах се, че и тя не е отгатнала моите. Престанах да я гледам едва когато някакъв колега ме помоли за химикалка. В

този неин поглед не долових никакви настроения или чувства. Скрила ги беше толкова дълбоко в себе си, че утрои любопитството ми. Сигурно точно това ме привличаше в нея. Някаква магическа тайнственост и предчувствие за прииждаща опасност. Непознатата тръпка от риска да имаш такава странна тайна. Кой би могъл да го разбере? Не можех да го споделя с родителите си или приятелите, а психоаналитиците още не бяха на мода. Нямаше кой да ме разколебае или насърчи. Това бяха непознатите мощни вибрации на бушувания в кръвта адреналин. В живота ми най-после имаше някаква интрига и приключение.

Какво щеше да се случи, ако Мария беше мъж? Изпълнила своя дълг да обичам мъж, щях съвсем спокойно и охотно да разказвам на всички колко съм влюбена, а те щяха да си въобразяват, че ме разбират много добре и щяха да ме обсипват със съвети. „О, тя е влюбена! Хайде сега дружно да ѝ помогнем!" Сигурно точно това означава да бъдеш в унисон с идеята на света. Светът упорито издига в култ всяко противоречие! Необходимо е да бъдат събрани заедно плюсьт и минусът, за да бъдат щастливи всички. Отговорът винаги е само един и това е удобният отговор. Уравненията са решени отдавна и кой си ти, че да променяш условията? По същото време между мен и курсовата ни ръководителка пламна също толкова необяснима ненавист. Изникна от нищото. Появи се като заек от цилиндъра на фокусник. Курсовата никак не приличаше на Мария. Всъщност тя беше много по-красива като жена, макар и с десет години по-възрастна. Поддържана и чудесно запазена. Обличаше се с вкус и стил. По облеклото ѝ липсваха недостатъци, като откъснати копчета или измачкани яки. Нямаше случайни гънки или допуснато поради небрежност петно от кафе. Косата ѝ беше педантично сресана винаги по един и същи начин. Точно премерените, плавни движения я правеха да изглежда флегматична. Нищо рязко и излишно. Придвигваше се като опитна танцьорка върху лед, винаги изрядна и спокойна. кафявите и очи с неподвижен поглед се втренчваха изпитателно в нас, хладни и гладки като острие. Излъчваше почти заплашително спокойствие.

Когато влизаше в стаята, за да преподава методично, съвестно и без пропуски своите масажи, винаги първо отваряше прозореца, за да излетят злите духове, може би.

Тя беше неомъжена и кариерата ѝ като преподавател по масаж бе достигнала своя апогей. Тази жена ме угнетяваше. Животът ѝ приличаше на прочетена книга.

Това, което правеше днес, щеше да го прави и утре и така чак до пенсия. Личеше си, че някога е била хубава и че е имала много обожатели, била е и по-умна от другите, но така и не е постигнала кой знае какво. Болката, че въпреки способностите си не е успяла, можеше направо да се прочете по лицето ѝ. Сега тя се бе посветила да пречи всеотдайно на всеки умен и амбициозен човек, когото срещне. Останало ѝ бе само удоволствието да спъва останалите и да кове интриги. Патологичното ѝ недоверие към хората определено я предпазваше от големи нещастия, но затова пък я лишаваше от поне малко

щастливи преживявания. Придирчива, суетна и не-добронамерена, тя ме набеляза като обект на омразата си. Стрелите ѝ не бяха насочени само към мен, но аз бях единствената, над която тя не притежаваше никаква власт. След като окончателно реших, че ще кандидатствам медицина, аз започнах да прекарвам часовете по масаж в кротко очакване да свърши поредното упражнение.

- Ще вземеш ли участие днес? - присвила устни ме питаше курсовата. - Някои хора изнасят цялото упражнение, докато други...

Най-много се вбесяваше, че когато поискаше да направя нещо, аз го правех. Това ѝ пречеше да се заяде, както копнееше да го стори и както го правеше с останалите. За мен масажът беше прекалено лесен. Изглежда и напомнях за нея самата навремето, но тъй като явно няха намерение да допусна същите грешки, тя се запретна да направи всичко, за да ме провали. Това, обаче, много я затрудни. Сесията ни върхлетя ненадейно. Толкова бях обсебена от чувствата си към Мария, че съвсем забравих защо всъщност съм в института. Пък и първият изпит беше по анатомия, а аз не бях успяла да се подготвя. Ако Мария ме скъсаше, това щеше да представлява един не-поетичен, безславен край на най-силните ми чувства. Изпитвах я и курсовата. Докато минавах покрай нас, за да влязат в кабинета, курсовата ме изгледа тържествуващо: „Сега ще те видим!“

В изнервената до краен предел обстановка, паникьосаните ми колеги, затаили дъх над разтворените си учебници, се опитвах да поумнеят още мъничко, преди да влязат на изпит. Чувствах странно спокойствие. Някакво пълно отсъствие на притеснения и грижи. Сякаш медитирах на високопланински хребет, където бистрият въздух те опива и притъпява сетивата ти.

Влязох почти последна. Мария вече показваше признаци на отегчение и умора, след като беше написала колосално количество тройки, бе скъсала няколко човека, а още няколко бе върнала с празни погледи и празни листове да си помислят още веднъж по въпросите. Погледнах картончето с моите въпроси и помръкнах като установих, че не съм чела нито един от тях.

- Може ли да говоря направо? - попитах.

- Помислете все пак малко - каза Мария.

Тя искаше да си допие кафето и да си дояде вафлата. Докато сядах на най-близката маса, курсовата не сваляше немигащия си поглед от мен.

- Имате ли деца? - полюбопитства Мария. Явно двете не се познаваха добре.

- Нямам - кисело отговори курсовата, - но сестра ми има. Децата са ужасни.

Непрекъснато те гледат в ръцете и капризничат.

Мария кимна. нямаше желание да спори. Надрасках на листа няколко думи - просто каквото ми хрумна в момента. Мария ми махна с ръка, за да ме повика. Тя обикновено държеше разперен малкия си пръст и това допълнително я правеше да изглежда нервна. После придърпа моя лист към себе си и се зачете, довършвайки вафлата. накрая ме погледна малко развеселена и каза:

- Да, може и така.

Курсовата заинтригувана се опита да надникне, но Мария се извъртя небрежно на стола и придърпа листа към себе си. Беше облечена със същата зелена рокля, но този път се беше постарала да не липсва нито едно копче. През цялото време чувствах, че по някакъв начин съм и симпатична, а странното беше, че тя не бе разговаряла с мен по-продължително. После започна да коментира написаното от мен. А аз започнах да споря и да се защитавам. Отстоявах „знанията“ си. Мария замълча в почуда и като преглътна веднъж-дваж каза:

- Ще ви кажа това, което казвам и на сина си. Никога не се спори с шефове. Иначе сте права. Пиша ви петица. Моят син нямаше същия късмет по математика.

Докато ухилена щастливо си прибирах книжката, тя също ми се усмихваше. Чрез мен бе съумяла да прояви странното си чувство за хумор и сега се чувстваше доволна. Курсовата имаше желание да се намеси: „Не забравяйте, че и аз съм тук. Някой да ме е питал?“ Но Мария за пореден път прояви своята независимост и опозиция спрямо целия институт. Когато излизах, я чух да казва на следващата студентка:

- Вие не разбирате материала. Само зубрите - хокаше много ядосана. мисля, че не проявяваше обективност. Но нали заради това я харесвах толкова много? Но вече не бях в състояние да я намразя и последната възможност да се върна в обществото на правоверните хетеросексуални отлетя надалече. Курсовата се добра до своето едва на последния изпит по масаж. Тя най-после доживя своя миг.

На изпита присъстваше и един около шестдесетгодишен доцент, неприятен посивял мъж с ниско кръвно. Той се славеше като голям женкар и щом зърнеше същество от женски пол, погледът му засияваше с открит мерак. В обществото това се приемаше като много мъжкарско и авторитетно. Този човек беше безхарактерен, циничен и лигав, но поне никой не би го нарекъл „педераст“. Ама като го погледнеш и ти става ясно, че има и много по-ужасни съдби от тази да бъдеш педераст.

Изпитът приличаше на дуел между мен и курсовата. Тя задаваше въпрос след въпрос, твърдо решена да стигна до унижението да ѝ се моля. Предварително решила да ме пусне, но не и преди да ме сломи, тя не можа да повярва на очите си, когато започнах да споря с нея и да твърдя, че всичко е точно така, както го казвам. Няколко пъти посегна да ми пише първо четворка, после я изтри и започна да пише тройка, а накрая ми каза:

- Може да имаш много знания, но не знаеш да мълчиш. Човек винаги трябва да се съмнява в себе си. И Мария В. ти го каза.

Е, можеше поне нея да не намесва!

- Значи искате да се съглася с вас, така ли? - Започвах да ставам нагла, а не исках да бъда. Но курсовата някак ме озлобяваше. Само като я погледнех и ставах отвратителна. - Тази година ще кандидатствам медицина! - обявих внезапно. Искан да ѝ кажа, че няма какво да се разправяме, а излезе някакво

нафукано, надменно изказване. Тя ме погледна с омраза и този път се реши. Докато ми пишеше двойката, каза:

- Лекар може и да станеш, но рехабилитатор никога няма да станеш!

Съмнявам се, че сама е съзнавала колко е права, по-права едва ли е била в живота си. Стана ми жал за нея. Изпитах симпатия, като си спомних собствения ѝ разказ, как когато била самотна вечер, си препрочитала „Малкия принц“. Човек, който в самотата си чете точно тази книга, все пак не може да е толкова лош. Докато излизах от стаята, исках да ѝ се извиня и да ѝ кажа, че съжалявам, но не успях да надвия себе си.

След като напуснах института, започнах в една галерия. Почти нищо не вършех и можех да отделям много време за размисли върху това какво всъщност ми се беше случило, защо точно на мен и как се бе стигнало до там. Никак не ми минаваше. Чувствах се объркана, защото постоянно мислех за една Жена, а не изпитвах вина. Не бях сигурна какво все пак би трябвало да изпитвам - дали срам. вина, страх или омраза към себе си, - затова просто се наслаждавах на неповторимото усещане, че обичам за първи път в живота си. Почти херметически затворената сграда ме потискаше невероятно. Превърнах дните си сред чудовищата, родени от нечие въображение, а изкуственото осветление възплавяваше очите ми. Потискаха ме и хората, Които работеха в галерията. Мразех усмивките им, разговорите им и уюта на скапания им Живот. Колегите ми бяха различни по възраст, образование и интереси, но Когато открадвахме някой сладък миг от работното време, за да пием заедно кафе и да поговорим уж: за нещата от живота, общите теми неизменно се оказваха любов и секс. Най-вече секс.

Сядахме върху прашните канапета във фойето на галерията, а отстрани, наредени като стражи, ни наблюдаваха няколко огромни обрисувани скулптури. Те изглеждаха толкова страшни и натрапчиви, че ние постоянно, без да искаме, им хвърляхме по едно око, да не би внезапно да се нахвърлят върху нас с тежки каменни стъпки, разперили уродливите си ръце.

Обикновено разговорите за секса се подхващаха от един белокоос дядка, който работеше като уредник. Той не бе в състояние нито за миг да спре да мисли или говори за секс. Набразденото му с дълбоки бръчки лице, къдравата му коса и лепкавият му поглед ми изглеждаха противни. Но другите жени винаги се отпуснаха пред него и също започваха да говорят цинизми. Убиваха ме! Гледаш някоя толкова претенциозно издокарана жена, с едни такива префърцунени маниери - изобщо на пръв поглед истинска дама, а тя как можела да се изразява! Един хамалин не би могъл така просташки да обрисова интимния си живот!

Освен мен, в галерията работеха и много други момичета. Те си имаха приятели, които идваха да ги взимат в края на работното време или ги посещаваха през деня. Онзи старец настойчиво ги разпитваше как върви техният сексуален живот. Интересуваха го и най-банални подробности. Всъщност той винаги търсеше най-пошлото и вулгарното в живота на хората и всяка муха превръщаше в слон. Обичаше да разказва как е правил секс със

съвсем млади момичета от художествената академия и се задълбочаваха с опиянение във всяка подробност - колкото по-долнопробна, толкова по-добре. Не проумявах какво са търсили при него тези момичета. Той беше стар, грозен и беден. Трябва да са били някакви страшно глупави същества.

Аз не се притеснявах от разговорите за секс, но не разбирах защо е нужно да влагам в тях най-просташките си и първобитни изрази и мисли. Не беше ли нещо лично да говориш за хората, които обичаш, и по какви причини трябваше на всяка цена да се стремя да изглеждам свободомислеща и лишена от задръжки в очите на тази съмнителна компания? Обикновено избягвах да се намесвам с някакво мнение, тъй като дори няхах приятел. Не го намирах за кой знае какъв недостатък, но другите се дразнеха от моето мълчание и все търсеха да предизвикат откровенията ми.

- На твоите години всеки ден въртях нова любов - заобяснява ми една колежка, докато осъдително ме фиксираше през дебелия лупи на очилата си.

- Всички говорят така - отвърнах ѝ аз, - но ако си го правила тогава, защо не го правиш и сега? Та ти си само на тридесет и три!

Не че се заяждах, но тя беше твърде далеч от идеала. Идеалът беше Мария. За Мария В. щях да го повярвам, но не и за нея.

Отдавна очаквах онзи дядка да каже нещо и за мен, но все пак той ми нанесе твърде неочакван удар под кръста, като ме попита с нахално любопитство:

- Харесваш ли жени?

От неговата уста тези думи прозвучаха наистина перверзно и вулгарно.

Направо се вцепених. Няхах представа дали е задавал този въпрос и на други и защо Всъщност го зададе точно на мен. Може би защото съвсем не се разстройвах от обстоятелството, че нямам приятел. Идеше ми, ако имах тази възможност, да му доведа Мария В., да я поставя до него и да го попитам: , - Е, кого според теб бих избрала? Тя е жена, а ти си; мъж и аз би трябвало да харесвам мъже, но никога не бих предпочела теб пред нея.

Толкова се ядосах, че изиграх сцената поне сто пъти във въображението си може би щях да се огледам за някой подходящ принц, но за беда, когато открих, че обичам жена, започнах да изпитвам твърде смесени чувства към мъжете. Най-вече, те ме дразнеха. Не бях забелязвала това у себе си преди. Ужасно се страхувах някой да не заподозре, че при мен има нещо странно. Понякога ми се струваше, че хората са по-проницателни, отколкото изглеждат. Бога ми, страхотно внимавах да не гледам по-продължително към някоя жена или пък да не кажа нещо, което не бива.

Случката ме накара да обявя, че имам приятел, но той не идва в галерията, защото работи много далече и за доказателство съобщих, че заедно ще гледаме вечерта един филм, който току-що бяха пуснали по кината. Казваше се „Мисията“ и всъщност нищо не ме подтикваше да го гледам. След като излъгах така нагло, даже не си направих труд да ида и да го гледам.

Една колежка на следващия ден веднага попита хубав ли е филмът и дали си заслужава тя и приятелят ѝ също да го гледат.

- О, заслужава си! филмът е велик! - отговорих без колебание. - Такъв смях падна, че ме заболя коремът. Не помня такова забавление. - разбира се можех да бъда и по-умерена.

- За какво се разказва?

- О, ами разказва се... за една мисия. - Тези мои думи изглежда окончателно я убедиха, че филмът просто трябва да се види.

Определено постъпих като глупачка, защото колежката ми наистина отишла на кино с приятеля си, а на следващия ден ме гледаше доста странно и се държеше обидено, явно убедена, че съм се подиграла с нея. Не беше допуснала, че нещо съм откачила, само защото доста често се шегувах. Това може би беше поредната ми шега, но този път за нейна сметка.

Поведението ѝ ме накара макар със закъснение да отида и да видя въпросния филм. Трябваше да знам за какво става дума. Никога дотогава не бях срещала събрани на едно място толкова много скука, трагедия и отегчение. Едва дочаках края, застанала права до вратата. Единственото, което харесвах на работата си в галерията, беше че започвахме късно. Аз изпитвах нужда да виждам Мария. Тя беше необходимото условие да функционирам и от ден на ден все повече ми липсваше. Досещах се само за един начин, по който да я видя отново, и дори не се поколебах.

Започнах да я причаквам на излизане от упражнения и да вървя след нея. Давах си сметка колко шантаво и налудничаво постъпвам, но нямаше как да престана. Не исках. моят разум се оказа хилав и неспособен да се преборва за своето. Освен това ми харесваше да се държа така. просто ми харесваше и няхах друго обяснение.

Мария ме забеляза още първия път, а аз го правех всяка седмица. Тя излизаше от института, а аз тръгах след нея. Предполагам, че е била много озадачена. също и аз. Очаквах някаква реакция от нейна страна, каквато и да било реакция. Може би ако някой постоянно върви след теб, поне ще ти се прииска да разбереш защо го прави. Ако не ти е приятно, ще му кажеш да престане, ще го удариш или напсуваш, нали? Почти ми се искаше тя да постъпи по този начин. Може би тогава наистина щях да се засрамя и да престана да се влача след една напълно непозната жена. Само дето няхах чувството, че е напълно непозната. Сякаш я познавах от хиляди години. Вероятно имах смелост да вървя след нея, защото бях вътрешно убедена, че Мария никога няма да ме нагруби. Тя просто вървеше на високите си токчета пред мен и от време на време се обръщаше да ме погледне, за да ми покаже, че не е глупачка и много добре знае, че аз съм там. Търсех някакъв упрек в погледа ѝ, но не го намирах. Сякаш не ѝ беше съвсем неприятно или вече ѝ се беше случвало с някой друг. Но аз все пак бях жена и това може би малко променяше нещата.

След доста години открих отговора на тези въпроси. Тя просто намираше, че хората имат право да и се възхищават. По същия начин, по който имат право на сутрешната си закуска, например.

Всеки път я намирах за все по-красива. Можеше поне да се разочаровам и да престана да я харесвам, но когато се връщах на работа в галерията и отново се озовавах сред всичките тези нечистоплътни художници с бради и повърхностни колежки, единствено мисълта за Мария В. ме крепеше.

Колко съм била заблудена! Всъщност може и да не съм била. Горедолу по това време се запознах и с първия си приятел. Докато се мотаех из галерията, напълно погълната от мисли по Мария и колко хубава е била последния път, когато съм я видяла, забелязах как някакъв брадатко се прави, че гледа картините, а всъщност дебне мен.

След време най-после реши да ме заговори. Съобщи ми, че бил художник.

След това каза, че не бил чак художник, но искал да бъде, накрая се оказа, че бил учител по китара, който рисува. Казвал се Благовест. Погледът му постоянно проникваше в мен като рентгенов лъч и неприкрито ме проучваше. Това ме възпираше да лъжа, защото подозирах, че той, все едно, ще разбере. Тогава никак не обичах хората, свързани с галерии, рисуване и даже обикновените ценители.

Благовест се оказа доста интелигентен тип със склонност да се опиянява от собственото си красноречие. Проведохме извънредно дълъг разговор за изкуството и по-специално за неговото. В собствените си очи той се виждаше като напълно завършен гений, но естествено, неразбран. Цял час ми обяснява тягостния, мъчителен процес около създаването на една негова велика картина:

- Нанасях пласт след пласт с четката и, повярвай ми, накрая тя започна да трепти!

- Кой, четката ли? - попитах разсеяно.

- Картината, естествено - малко рязко ми отговори Благовест, явно възмутен, че не внимавам в картината. Уговорихме си среща за следващия ден, макар че той ми се струваше много стар и не умирах от желание да се срещам с него. Странно, но Мария, която беше няколко години по-възрастна от него, намирах за много млада.

Една колежка забеляза с кого си бърбуркам и когато Благовест си отиде, побърза да полюбопитства:

- Кой беше този?

- Един съученик – хладно й отвърнах аз.

- Глупости. Беше доста стар.

- Икаш да кажеш състарен. Имал е изключително тежък живот. Представа нямаш колко тежък е бил.

- Внимавай с него! - предупреди колежката, явно беше успяла да надникне в погледа му.

С Благовест започнахме да се виждаме всеки ден. Мотаехме се по улиците, черпехме се в евтини кафенета и разговаряхме... все за неговите работи.

Вече и аз имах приятел, който да идва в галерията, но кой знае защо, това не ме правеше особено щастлива.

Веднъж с Благовест посетихме чешката бирария. Дотогава просто бях доволна да излизам с него и да разговарям, дори не се досещах, че между мъжа и жената е необходимо отношенията да се задълбочават, че той може би иска и още нещо. Обстановката беше изцяло кръчмарска. висок таван, опушени стени, голи крушки, въздух, пропит с миризма на евтини цигари и сира. На съседната маса се настани голяма компания, която мълчаливо поглъщаше цели каси с бира. Благовест си поръча джин и се напи. Аз тогава не пиех, но затова пък ядох, след неизмеримо количество кнедли ми се прииска да се прибирам. Благовест предложи да ме изпрати до вкъщи. Навън вече бе станало тъмно. Пролетната нощ ми се стори вълшебна. Небето беше ясно и осеяно с ярки звезди. Подухна хладен ветрец и аз потреперих - бях облечена леко.

- Студено е - Казах без да се замислям и Благовест изведнъж ме прегърна, за да ме стопли, както ми обясни, от което потреперих още по-силно. Всъщност, не го харесвах. Той ме плашеше, защото мислех, че има твърде много тайни и че все крие нещо от мен. За него не знаех нищо друго, освен че рисува и че е учител по китара.

Когато пристигнахме, той пожела да ме целуне на раздяла, а аз доверчиво се съгласих. Представих си една нежна, дълга целувка, Каквато често виждах по филмите. С други думи изобщо не бях подготвена за атаката на Благовест. По-голяма изненада не бях преживявала до този момент. Дъхът му ме закова за стената, а езикът му мокър и силен се провря между зъбите ми и обходи цялата ми уста. Това беше груба и безцеремонна целувка, без всякаква увертюра и нежност. Той ми преля поне литър джин със слюнка.

- След като Благовест най-после си тръгна, останах дълго подир него, за да плюя по тротоара. Искях да знам само едно - дали и Мария е била целувана по същия начин и дали това ѝ е харесало.

На кандидатстудентските изпити изкарах прилични оценки, но недостатъчни, за да ме приемат. Толкова парализирана се чувствах от мислите си за Мария, че не успях да се съсредоточа в каквото и да било. За мой късмет имах възможност да уча в чужбина и по-точно в Съветския съюз. : Когато тръгвах, майка ми каза: , -Каза, че искаш да учиш в Москва или Ленинград. –а аз и не предполагах, че там може да има и други места, където да уча.

Отпътувахме цяла компания и се надявахме да преживеем един безкраен купон. За първи път отивах някъде, където никой нямаше да има възможност да ме контролира. Никакви родители, бдителни съседки и прочие. Самата аз щях да решавам кога да се прибирам, с кого да е срещам, кога да уча, в КОЛКО часа да си лягам и с кого.ще мога да се напивам и да си пуша до пълно отравяне

и куп други прекрасни неща, за които щях непременно да се сетя в последствие. Идеше ми да се разкрещя от радост.

Москва ни посрещна с лют студ, въпреки че беше едва началото на септември.

- Ако ще е все така студено, не знам как ще издържа - оплаках се на Ирена - едно от момичетата, с които тръгнахме заедно.

- О, няма да е все така студено. Ще бъде много, много по-студено - успокои ме тя.

В посолството ме очакваше поредната изненада. Една много строга секретарка ми обясни, че свободни места имало само в Душанбе. Понеже аз вероятно съм я гледала като индианец пишеща машина, тя намръщено повтори:

- Свободни места за медицина има само в Душанбе, казах. - и ме погледна красноречиво - тоест, за нея моят случай е приключен и ако ми се иска да продължа да се пуля неразбиращо, поне да го правя извън нейния кабинет. Още в София си бях накупила една камара топли шапки, палта и ръкавици, като че се подготвях за хиляди полярни нощи. Тогава се пошегувах: „А ако ме пратят на юг?“, и те наистина ме пратиха на юг, по дяволите! Новината накъде съм се запътила се разпространи мълниеносно и изведнъж се превърнах в „звезда“. Всички студенти ме наобиколиха и започнаха да ме разпитват къде по-точно отивам.

- Нямам никаква представа - отговорих им аз. За този град чувах за първи път. Самото име ми звучеше дяволски забутано. Подходящо име за забравено от бога кътче, което, при това, най-нагло има и медицински институт. Веднага се намериха „запознати“ - предимно сред студентите в престижни специалности, дечица на престижни родители. Те ми обясниха, докато играехме карти във фойето на посолството:

- В Душанбе цари страшна мръсотия и мизерия. Хората са с дръпнати очи, носят чалми и фереджета, изпитите се взимат само с подкупи и най-вече, няма българско консулство.

Все доказателства, че не бива да отивам там. Но аз не можех просто така да се върна в София. Трябваше на всяка цена да уча медицина и да стана като Мария. Кроях план след план как шест години ще живея в юрта и ще нося фередже. Това бяха само някакви си шест години. Не мислех, че са много. Всичко можех да понеса, само не знаех как ще я карам без да виждам Мария. Тя щеше да ми липсва. Тя вече ми липсваше.

Изумих се, богато на летището ми казаха, че билети за самолет няма и няма да има скоро. Поканиха ме пак да си опитам късмета след цели два месеца. „Ама как, нима и други хора пътуваха за Душанбе? Луди ли бяха, или само много любопитни?“ Като видя тревогата ми, жената, която продаваше билети, се смили над мен.

- Изчакай малко - (каза ми тя и се изгуби задълго зад някаква врата. Когато се върна, носеше истински билет за Душанбе. Оставаше ми да се надявам, че важната особа, на чието място щях да пътувам няма да размисли и да ми осуети полета.

Обадих се вкъщи само да съобщя, че отивам в Душанбе оставих ги да си мислят каквото искат и те ведна-

га се втурнали да отварят атласи и да попълват на стари години знанията си по география.

Докато чаках на опашката за багажа, се питах как ли изглежда един таджик. Що за птичка е. Погледът ми не-очаквано падна върху някакъв много особен тип в началото на опашката, който имаше голям нос и уплашен вид, казах си: „Ето това е един истински, натурален таджик. Повече не свалих възхитения си поглед от него. Не ми се стори твърде опасен. Чух как някой каза: „Айде, довиждане“ и се уплаших да не би да ме нападат слухови халюцинации, още преди да съм видяла това Душанбе. Може би докато стигна и сама щях да почна да си говоря.

В Съветския съюз винаги дележа чужденците от местните и така се озовах в отделен автобус до самолета, заедно с още две момчета. За малко да припадна, като видях, че единият е тъкмо моят натурален таджик. Другото момче също ми приличаше на таджик - те двамата се познаваха. Седяха върху куфарите си и ме оглеждаха съвсем открито.

- Опитай се да познаеш каква е тази - каза едното момче на чист български език,

- Таджичка, то се знае - каза другото.

-Досега не бях виждал таджичка.

- И все още не си видял - вбесена се обадох аз. Те онемяха.

- Българка ли сте?

- Може и да ви се види странно, но отивам да уча медицина в Душанбе.

- Ама и ние също. Казвам се Алек - каза ми момчето, което по-рано бях взела за таджик. Внезапно си спомних, че някой б посолството ме обещавахе да тръгна:

не се колебай. Там ще бъде и Алек - един направо жесток тип." Та това бил значи жестокият тип Алек.

-Аз съм Митко - каза другият, като се хилеше. Въобще той си беше доста ухилен. Вече в самолета споделих опасенията си, че в Душанбе хич няма да е весело.

- Глупости! – каза Митко. - там е нещо като Дубай. Има тропически плодове и общежития с басейни. Знам го от хора, които са много осведомени.

Самолетът най-после излетя и ни понесе към Дубай, пардон, към Душанбе.

Полетът беше нощен и аз напрегнато се взирах през илюминатора - дано успея да се ориентирам поне малко. От нерви се бях сбила на четири върху седалката и направо ми прилоша от миризливото пиле с ориз, което пристигна пред мен по едно време. Помолих стюардесата да го отнесе далеч от очите ми преди да е станала беля. А доскоро имаше само две неща на този свят, от които никога не бих се от-казала: Мария В. и пиле с ориз.

Започна да се развиделява и аз забелязах, че прелитахме над някакви голи планини, а върховете им се мяркаха току под нас. Изгревът ги багреше в кърваво червено, а небето изглеждаше разцепено на две. От едната страна на илюминаторите бе настъпващият ден, от другата дълбока нощ.

Когато самолетът започна да се приземява, първото, което видях от забуления все още в синява мъгла , бе един висок бял фонтан. • — Това не е фонтан, а

статуя - предположи Митко. - Да бе, статуята на свободата - заинатих се аз. Спорехме напразно, тъй като скоро и без друго щяхме да узнаем истината. Самолетът кацна на неголяма писта, която повече приличаше на квартално игрище. Посрещачите надничаха иззад ограда, като тази край старото ми училище.

Изсипахме се бързо от самолета и почнахме да се оглеждаме страхливо. Едва сега осъзнахме с пълна сила колко сериозно е положението ни.

Неизвестността ни плашеше повече от всякога, защото вече беше реалност. Втресе ме от ужас, като си помислих, че за първи път в живота си се намирам някъде, откъдето не мога да се обадя на никого и на никого не мога да разчитам. Дори нямах представа къде ще спя тази вечер. Наистина заедно с мен бяха още двама българи, но те все пак бяха мъже и имаше разлика. Руският ми се оказа трагичен. В училище зубрехме разни стихотворения - Пушкин, Лермонтов, но човек не може гордо да се изправи и да рецитира, когато само иска да попита как да стигне до медицинския институт.

Напичаше четиридесет градусова жегата, а въздухът бе замрял - горещ и неподвижен. Пристигнах от Москва, навлечена с бархетна риза, дънки, кубинки и зимно яке. Умирах от глад - не бях яла от три дни, околността трептеше пред очите ми като картината на Благовест.

В медицинския институт уредиха документите ни изненадващо бързо и ние се отправихме към общежитията. Часът беше дванадесет по обяд, а човекът, който трябваше да ни настави, се очакваше да дойде към десет вечерта. Полянката пред общежитието беше покрита с изпотъпкана жълта трева, а наоколо ни помен от сянка.

Седнахме върху куфарите си унили, мокри от пот, смутени от щъкащите край нас тъмнокожи студенти, които ни оглеждаха с любопитство. Митко не смееше да сваля дънковото си яке, защото в него носеше всичките си пари.

Принудихме се да потърсим малко прохлада под сянката, която хвърляше сградата на общежитието. Добрахме се дотам със сетни сили. Отгоре започнаха да падат разни предмети. Една счупена бутилка тупна точно пред Алек и докато се готвех да кажа, че май под прозорците е опасно, някой изля върху главите ни цяла кофа мътна сапунена вода, с която вероятно си беше само умил краката, поне така се надяхах.

Наблизо мина съсухрен възрастен работник и каза:

- Не стойте под прозорците. Те си изхвърлят боклука от там - после махна презрително с ръка - студенти по медицина!

Митко се бършеше погнусено с носната си кърпа.

- Нищо, после ще се изкъпем в басейна на общежитието - пошегувах се аз.

Не можех да търпя наслоената по мен мръсотия. От двадесет часа не бях имала възможност да си измия дори ръцете и те вече бяха станали черни.

Отидох до тоалетната, а там нямаше ток. Повъртях доста дълго е изпотрошените кранчета, докато схвана, че няма и вода. Опипвайки в тъмното, намерих вратата, но ръката ми се натъкна на нещо лепкаво. Когато отворих, видях, че това е бил лист, намазан с мед, върху който бяха мерили смъртта си

дузина едри, черни, лъскави мухи. Отговорникът по настаняването дойде чак към един и половина. А освен нас го очакваха с нетърпение още петдесет новодошли студенти. Към три през нощта най-сетне се запътих към стаята си, за да видя афганистанката, с която щях да съжителствам. Тя бърчеше нос, недоволна, че са я събудили посред нощ, за да ѝ кажат, че ще има съквартирантка. От натрупаната умора ми се подгъваха коленете, стомахът ми къркореше от глад, сърбеше ме всичко и бях облечена по начин, подходящ за Аляска. Искях при мама! Искях да съм си въщи, да си спинкам сладко в моето удобно меко креватче, исках някой да ми приготви топла Вечеря и да ми пожелае „лека нощ“! Удивително как светът наоколо се променя според собственото ти телесно и душевно състояние. Ако предишния ден животът ми се струваше противен и отчайващ, като се наспах, изкъпах, преоблякох и нахраних, сякаш направо възкръснах за нов живот. Афганистанката се оказа отлична домакиня и се погрижи да засити почти неутолимия ми глад. Тя гостоприемно ми сервира право на пода, а аз ѝ показах що е туй чудесен апетит. После се разходих из града като безгрижна туристка. Слънцето грееше приятно, край широките прави улици се редяха сенчести дървета с огромни зелени корони, прохладни фонтани, симпатични малки магазинчета. Интересно къде беше всичко това вчера?

Наистина общежитието не разполагаше с басейн, нямаше дори топла вода, но можеше да се живее. Обитаваха го главно афганистанци и индийци и тук-там някой пакистанец, девойка от Шри Ланка или африканец. Такова чудо като българин още никой не беше виждал, а изведнъж им се бяха изсипали цели трима!

Един афганистанец ни разказа как преди много време а той следваше вече десета година и знаеше в общежитието се появили двама мексиканци. Тук още се говореше за това забележително събитие. Постояли малко мексиканците, помотали се из медицинския институт, и се върнали в Мексико. Останал само споменът за тях.

Градът ми хареса - слънчев, зелен и чист, той разполагаше дори с цирк и огромна концертна зала с формата на шатра, около която имаше парк, а в парка бликаше онзи фонтан, който бях видяла от самолета. Все пак това си беше именно фонтан. От универсалния магазин си купих плоча на „Щурците“ за някакви си двадесет копейки. Видях я да си лежи на рафта забравена и самотна и се почувствах щастлива. Продавачката не можа да повярва на очите си, като видя как някой си купува плоча на „Щурците“.

Афганистанката имаше грамофон в стаята. Тя обикновено слушаше ориенталска музика, която ми късаше нервите. Аз ѝ обясних, че сега ще има възможност да чуе нещо изключително - българска рок-група в действие.

- Чуй китарата само - поучавах я строго аз. - Чуй това соло.

Но мисля, че тя просто не беше дорасла за това соло. Не прояви никакъв интерес.

Впрочем афганистанците ме озадачаваха. По телевизията всичките ми приличаха на обесници и бандити -изостанали, мръсни, груби хора с обветрени лица и су-

роби погледи. А моите Колеги по нищо не се отличаваха от останалите млади хора, които познавах. Веднъж видях как няколко души играят волейбол на игрището пред общежитието. Това ме смая. Не знаех, че в Афганистан са чували за тази игра.

В домашна обстановка изглеждаха по-самобитни. От всяка стая се носеха тръпни аромати на ястия, сготвени с много подправки и мазнина. Дори съвсем непознати ме канеха да ги опитам. Ако откажех, ми обясняваха, че за тях това е обида. Така по сто пъти на ден щадях чувствата им, опустошавайки препълнените чинии, удобно разположена върху пъстро килимче на пода. Някой ми подари афганистанска национална носия - широки копринени шалвари и блуза. същинска феерия в светло-синьо.

За разлика от мен, Митко и Алек страдаха неутешимо. Те живееха в една тясна стая на първия етаж, тъй като отказаха да се разделят. Към стаята им имаше тоалетна, която се беше запушила и въздухът им беше твърде скапан.

- Знаеш ли Кога ще се махнем от тук? - попита ме Алек. Той копнееше да учи в Москва, където живееше леля му.

- Знам. След шест години - отговорих му аз,

- Когато тук станат размирици и почне да се лее кръв.

- Надявай се - казах подигравателно.

Душанбе си имаше много кусури, но по-мирен и спокоен град не можех да си представя. Тук тихо съжителстваха руснаци, таджики, евреи, германци, Корейци и дори българи. Хората просто си живееха заедно.

- Ще Видиш! - Каза Алек.

Една сутрин, рано-рано, на вратата на стаята на момчетата някой потропал плахо. Алек и Митко спели здрав, укрепителен сън. Алек се надигнал мудно и със свиреп вид рязко отворил вратата. Там мигал уплашено някакъв кърдрос дребосък, облечен с дебело кожено яке.

- Что хочеш? - изревал страховито Алек.

-Ами, такова, аз съм българин... Казаха ми, че тук имало българи.

- Веднага влизай тогава - поканил го Алек.

Така към нас се присъедини и Оги. Той не успял да си купи самолетен билет и тръгнал с влак. Вагоните не били спални, а вътре се блъскали по десет души. Край прозорците се нижели степи, пустинни местности, Камили, дива природа. И така десет дни. През това време той нито се мил, нито спал, нито ял като хората. В Душанбе пристигнал в един и половина през нощта, качил се в едно такси и казал на шофьора да го закара в медицинския институт. Там, разбира се, царели пълен мрак и пустош.

- Какво ще правиш по това време тук? Ще те закарам в общежитието - съжалил го шофьорът.

Някакви афганистанци го приютили за през нощта, а на другия ден му казали, че - о! чудеса! - в общежитието има и други българи. Когато след няколко

месеца Митко сподели с нас първите си впечатления от Огнян, той ги синтезира в едно изречение:

- Толкова жалък и смрадлив ми се видя тогава! , Оги допадна на всички със сините си очи, лъчезарен р и умение да разказва смешни истории. Когато се запознах с него, направо ми олекна, защото Алек и Митко бяха скучни. На следващия ден съвсем ми олекна. Една афганистанка, която учеше стоматология, влетя развълнувана в стаята и ми съобщи, че на долния етаж едно момиче плаче.

- О, поласкана съм, че виждаш в мен утеха за страдащите.

- Момичето, което плаче, е българка. - Скочих бързо и както си бях в тези ориенталски одеяния, се втурнах по стълбите. Момичето, което плачеше, заплака още по-силно като ме видя. Това беше Ася и тя за нищо на света не искаше да остане дори една нощ в общежитието. Заедно с нея в Душанбе бе пристигнал и баща ѝ, а той, като оправен мъж, за нула време ѝ намери квартира. Така Ася наистина не остана нито ден в общежитието.

Събрахме се пълен комплект българи, дръзнали да поемат по пътя на коприната.

Всеки от нас имаше своите причини да дойде тук Митко, Алек и Оги се мъчеха да отърват казармата. Ася искаше да прави кариера, а аз пазах в тайна своята истинска причина. Нищо не се бе променило. Огромното разстояние не успя да заличи моите чувства и дори ги разпали. Имах възможност да си представям Мария толкова красива и добра, колкото исках да бъде. Не можех да я виждам и нищо не ограничаваше фантазията ми. Като мислех за нея ми беше по-лесно да се справям. И все още си въобразявах, че всичко е шега. Заради Мария пропуших и пропътувах като нищо седем хиляди километра и пак бях така наивна да си мисля, че всичко е просто забавно и скоро ще забравя, както преди.

Преподавателят ми по анатомия в Душанбе се казваше Етинген и беше немски евреин. Имаше бяла брада и респектиращ вид. Изглеждаше много чист. Направо светеше.

Щом ме видя да пристъпвам неуверено на вратата, веднага попита откъде съм. Явно дяволски ми личеше, че съм отнякъде. Етинген се оказа най-страхотният преподавател, който някога съм имала. Въпреки че беше около шестдесетгодишен, всички студентки, а дори и студенти, бяха направо влюбени в него. Един негър от Сомалия, на когото Етинген писа двойка, дори искаше да си събира багажа и да си заминава, защото не можеше да понесе провала си.

Той ме накара да се заинтересувам задълбочено от анатомията и едва тогава открих, че това е много интересна наука. Етинген очакваше от мен да се представям добре и аз много се стараех да оправдая очакванията му.

Неговите методи да се справя със студентите малко изглеждаха странни, но затова пък бяха ефикасни. к закъснях само с една минута. Упражнението започваше в девет. Когато се появих на вратата, колегите вече бяха насядали и бяха заболи носове в учебниците. Етинген ме погледна, уж много изненадан,

че ме вижда и на лицето му се появи неговото неповторимо присмехулно изражение.

- Закъсня и можеш да си вървиш - каза той.
- Според моя часовник сега е точно девет - не се предавах аз.
- Тогава изхвърли твоя часовник през прозореца, защото тук важи само моят часовник.

Веднага свалих часовника си и без нито дума го метнах навън. Всички притаиха дъх изумени. Настана продължително мълчание. Етинген трескаво мислеше как да ми отговори, накрая стана и ми подаде ръка, за да е поздравил. Почувствах се невероятно. Един известен професор ми беше показал, че сме квит и че съм се държала достойно. Обикнах този човек.

Мария смачка достойнството ми, като че беше досадна черна буболечка, без да ми остави шанс, а Етинген ми даде да разбере, че има спасение за мен.

Единственото, което не му достигаше, беше, че той не е Мария и никога няма да бъде. Единственото, което не достигаше на Мария, бе, че тя не е Етинген и никога няма да бъде. Това им липсваше и на двамата, за да бъдат свършени.

Докато Етинген ни преподаваше анатомия, Мария правеше същото в София. Завиждах на хората, които имаха възможност да я виждат. Със сигурност знанията им по анатомия куцаха невероятно, но пък очите им се пълнеха с красота.

Общежитието разполагаше с по една баня на етаж, но там нямаше топла вода и ток. Човек пристъпваше внимателно вътре, стиснал здраво една-две свещи в ръка, сякаш се готви да участва в спиритически сеанс. Истинско мъчение. Гледах добре изкъпаните хора с най-искрена завист.

Това ме подтикна решително да си потърся квартира. Така попаднах на Ира. Тя живееше с майка си в едно кокетно кварталче, в триетажен блок с добре поддържани зелени площи отпред. Обстановката беше екологична, здравословна, а най-вече се отличаваше с баня.

Ира беше една година по-голяма от мен, учеше математика и много скоро ние се сприятелихме. По време на вечеря обсъждахме поредния отминал ден и се заливахме от смях, спомняйки си наглед съвсем банални случки. Ира мечтаеше да се омъжи. Тя беше доста симпатична - руса коса, големи кафяви, любопитни очи, беше и доста умна, но за жалост и твърде висока - около метър и осемдесет. Това ѝ създаваше затруднения, тъй като повечето мъже в Душанбе бяха по-ниски от нея с поне една глава. Ира проследяваше с надежда всяко същество от мъжки пол, дори най-грозноватите. Запознаваше се с "подходящи" типове на всевъзможни места и бързаше да ги представи на майка си и приятелите си, без да крие своите "брачни" намерения. Нищо чудно, че всички те след това изчезваха ненадейно от живота ѝ. Веднъж Ира изрови отнякъде един балетист. Не знам как се появи у нея този интерес към балета.

- Да знаеш само какви мускули има! - сподели с мен тя.
- Представям си - отговорих ѝ аз.
- Той танцува в "Лебедово езеро",

- Дано да не е в ролята на езерото.
- Не може да не харесваш такъв мъж - обиди се Ира.
- Ами ти попита ли го поне как се казва?

Не проумявах как може да се прибързваш към хора, за които до преди час въобще не си подозирал, че съществуват.

Понеже Ира и майка ѝ ме приемаха като член на семейството, те упорито отказваха да ми определят някакъв наем. Беше ми неудобно да спя при тях и да се храня на вересия, затова поканих Ира в България. Тя се съгласи още преди да съм изрекла думите докрай. Но преди това и двете трябваше да се явим на изпити.

Един ден срещнах Алек да търчи доста замаян из коридорите на института.

- Чакай малко - каза - да ти разправа един виц. Веднага проявих любопитство.
- Тодор Живков го махнали и на негово място дошъл Петър Младенов - каза Алек и млъкна.

- А по-нататък? - попитах доста учудена.

- Това е. Няма по-нататък.

- Страхотно тъп виц - казах разочаровано.

- Не е виц, истина е. Сутринта го съобщиха по радиото - обясни Алек.

- Нещо ставаше в България. Само се надявах близките ни да са добре.

Чувствах, че не е нещо лошо, но през онази късна есен светът се променяше, докато ние киснехме в загубеното Душанбе, далече от всякакви събития. Тук животът си течеше безметежно и това ме вбесяваше. Нямах ли някога и тези лентяи тук да се поразмърдат? Колко бедна ми е била фантазията!

На Нова година всички българи се събрахме в общежитието, за да празнуваме. Притежавах непокътната бутилка коняк, която носех от България, за да подкупвам разни продажни чиновници, но така и не се наложи да я използвам по предназначение. По онова време в бившия Съветски съюз имаше сух режим и ако някой подозираше съществуването на моята бутилка, сигурно безсъвестно би разбил апартамента на Ира, за да се добере до нея. Днес, ако една такава бутилка остане при мен, уверявам ви, че часовете ѝ ще бъдат преброени. Не мога да повярвам, че тогава с месеци изобщо не се бях сещала за нея. Занесох бутилката на празненството.

Огнян каза, че може да готви, а Митко донесе диетична кола. Към единадесет часа яхнията, която Оги приготвяше, започна да добива завършени форми и очертания на живо пред гладните ни погледи, Когато Митко се сети, че е нужен червен пипер,

- Българска манджа не може без червен пипер - заяви той и помоли един свой приятел да ни донесе. Приятелят му беше индиец на име Раджеш. Митко се отнасяше доста зле с него, нещо като белия господар, а Раджеш му беше верен и предан. Скоро индиецът дойде в нашата стая с някаква Книга за секс и едно съвсем малко шишенце червен пипер.

- Това - каза той - съвсем малко - след което излезе сподирян от много весел, подигравателен смях.

- Ние българите сме свикнали да употребяваме много червен пипер - викна след него Митко, а Оги грабна шишенцето и светкавично изсипа съдържанието му в тенджерата. Още докато правеше това, въздухът в стаята залюта свирепе и от очите ни рукоуха реки от сълзи. Получи се хор от кашлящи и ревящи глупаци. Странно, че никой от обитателите на общежитието не повика линейка и пожарна след целия шум, който вдигнахме.

Нетърпеливо всички се нахвърлихме върху коняка, за да смажем възпалените си гърла. Когато най-после можах да различа предметите наоколо, с изумление видях как Оги щедро си сипва от месото и обилно го полива със сос.

- Луд ли си? Толкова е люто, че може да умреш - обезпокоих се не на шега.

- Не съм луд, а гладен - обясни ми той. - Умирам от глад.

След това наистина изяде всичко. Усещах го как преглъща, сякаш действието се развиваше в собственото

ми гърло. Останалите пазехме мъртва тишина Като на погребение, но освен, че доста разреци соса със сълзите си, на Оги не му се случи нищо лошо и купонът продължи. След като се нахрани, той взе китарата, понеже единствен можеше да свири. Подир онази дива яхния гласът му беше пресипнал и звезден.

Точно в полунощ изпахме на крака българския химн под акомпанимента на китара. Получи се много протяжен блус, сякаш създаден в бедно гето и събрал в себе си толкова мъка и вопъл, та сърцето да ти се скъса. До един пеехме фалшиво, но всеотдайно. Повторихме упражнението в четири часа. защото тогава настъпваше Новата година в България.

Всъщност, обаче, непрекъснато мислехме за онази малка Книжка за секса, която ни беше донесъл Раджеш. Тя минаваше от ръка в ръка и всеки се усамотяваше в ъгъла, щом се добереше до нея. И петимата имахме огромни ями в познанията си за секса. Ася ми кимна Към Алек, който с напълно отсъстващ вид поглъщаше жадно „златните" страници и каза:

-Мисля, че и той е девствен, както и останалите ни момчета.

Едва се въздържах да я изненадам, че това се отнася и до мен. Само Ася беше по-напреднала. Тя си носеше в Душанбе солидни дози противозачатъчни с убеждението, че смяната на Климата не е причина да се въздържах от редовен полов живот.

С нетърпение очаквах да се запозная със съдържанието на книжката. Тя беше написана достъпно и без нравствени поучения. Засягаше всички възможни ситуации в секса. Примерите бяха действителни истории, а изводите Всеки можеше да си прави сам. Само факти и кратки коментари, които не бяха повлияни от идеологии и религии.

Интересуваше ме, дали след като харесвах само една жена можеше да ми се лепне етикетът „лесбийка". Вече се бях убедила, че другите жени не ми Въздействат. Но все пак, ако не бях срещнала Мария В., дали това щеше някога да се случи с мен?

Според книжката беше съвсем нормално да си хомосексуалист. Просто има такива хора и толкова. Прегледах страниците доста припряно, защото Митко и

Алекс постоянно надничаха зад гърба ми и ми казваха: „Прочети това, прочети онова“. Много бяха досадни.

На развиделяване, капнали от умора, решихме да поспим, докато стане време да тръгнат първите автобуси. Оги кавалерски отстъпи своето легло на мен и на Ася. Не можах да мигна, а Ася блажено похъркваше. Митко издаваше Всевъзможни звуци, за да я накара да престане. Това бяха смразяващите кръвта звуци на джунглата.

Когато в мразовитото утро се озовах сама на автобусната спирка, почувствах се обзета от тревожно предчувствие. Какво ли щеше да ми донесе току-що настъпилата Нова година? Надявах се, че каквото и да ми донесе, късметът няма да ме изостави.

Взехме си изпитите бързо и без проблеми. Ася, Оги и Митко веднага тръгнаха за България. Аз трябваше да остана цели две седмици след тях, защото Ира категорично отказа да се явява на изпити по-рано.

Отидох на гарата да ги изпратя. Изглеждаха пияни от щастие, нахлупили тютетейки и помъкнали купища сувенири. Седнала върху някаква счупена пейка, Ася зубреше нещо от един измачкан лист.

- Това са ми знанията по таджикски - обясни тя. -Ще смая приятелите си в София.

Уговорихме се, като се върнем всички, да вдигнем голям купон.

Когато самолетът им се изгуби В небето, усетих непоносима самота. Сякаш нямаше да ги последвам след две седмици. До последния изпит на Ира броях всяка секунда. Само си гледах часовника (бях си купила нов и по-хубав). Най-после сесията ѝ приключи. На следващия ден трябваше да заминем.

Отидохме до хотел „Таджикистан“, за да направим резервация. Кой знае защо вършихме тази работа в последния момент.

I

На излизане от хотела Ира изведнъж ме дръпна силно за ръкава и изкрещя:

- Тичай!

- Ама какво става? - попитах изненадана.

- Не знам - продължи да крещи Ира.

Едва тогава забелязах, че всички тичаха, дори понатежали домакини с пазарски чанти. Виждах единствено хора, които тичат в различни посоки. Двете се метнахме в някакво такси, като преди това внимателно погледнахме шофьора да не е таджик.

- Ще ви закарам и веднага се прибирам вкъщи - каза той. Беше съвсем пребледнял.

Майката на Ира вече си беше дошла и ни очакваше разтревожена. Веднага заключихме всички врати. Опитвахме се да надникнем през прозорците, но внимавахме да не ни видят отвън. Там се чуваха изстрели, шум от счупени стъкла, стоварваха се някакви тежки предмети, хора крещяха на таджикски и руски.

Вечерта всички съседни се събраха в нашия апартамент, за да чуят централната емисия новини. Тогава ги видяхме - океан от тибетейки. Хиляди разярани брадати мъже, повечето въоръжени.

Излизаше, че всички тези любезни, спокойни, мирни хора, довчера толкова кротки, всъщност са криели оръжие под дюшеците си. Етническият конфликт вече беше налице. Всичко започнало от някакво семейство арменски заселници, които въпреки жилищната криза, бързо се уредили с жилище, но конфликтът беше обхванал целия град, а другите хора с нищо не бяха виновни за този случай.

Няколко дни стояхме заключени в постоянен напрегнат страх да не бъдем нападнати. По едно време военни-камиони започнаха да обикалят блоковете и да снабдяват хората с хляб. Заедно с камионите дойдоха ужасяващи слухове: как ако някой се осмели да излезе на улицата, обикалящи банди го спирани, заповядвали му да коленичи, опирали дулото на автомат в главата му и го карали да говори таджикски. Убивали го, ако не знаел езика.

Не изпитвах страх, че може да умра. Изпитвах влудяващ страх, че съм пропиляла живота си. На деветнадесет години не бях преживяла нищо, което действително да си струва. В този момент се сещах за всички неща, които от мързел или страх съм пропуснала да свърша, за всичките си мечти и най-вече се упреквах, че не съм казала на Мария колко я харесвам. Щях да направя всичко, което иначе не бих си позволила, ако знаех, че ще живея още десет години.

Исках само да се измъкна от тук. Ако успея, щях да изживявам всеки ден като пръв и последен. Усещах дори, че ставам религиозна. По няколко пъти на ден се молах на Бога. Опасявах се, обаче, че ако ми се размине, ще забравя в какво съм се заричала.

Градът беше разположен като на дъното на котел. Опасвах го високи, непристъпни планини, отвъд които се бе ширнала необятна пустиня. Човек не би могъл просто така да избяга в някаква посока.

Към края на тази ужасна, дълга седмица съветските танкове безкомпромисно превзеха града. Отвориха летището, за да се изтеглят чужденците. След кратко съвещание Ира получи разрешение от майка си да замине. По-безопасно беше да е далече, докато нещата се успокоят. Някакъв съсед ни закара до летището със старата си очукана Волга, която пъплеше едва-едва по разбитите от танкове улици. Градът пустееше като изоставен. Магазините зееха ограбени до последния рафт, а строшените стъкла на витрините се въргалиха по тротоарите, заедно с гилзи, бинтове и разкъсани дрехи. Мяркаха се въоръжени до зъби патрули от по трима души, някакъв много съкрушен човек бе приклекнал до ъгъла на една сграда и пушеше.

Не разбирах тези хора. Та това си беше техният град! Ето, аз си отивах, може би завинаги, но те оставах заедно със семействата си. Какво всъщност мислех, че са направили?

На летището гъмжеше от народ. Еднакво объркани, изпращачи и заминаващи се лутаха в паника. Комендантският час започваше в девет, полетът беше в осем. В дъното на залата Видях Етинген. Той ме гледаше. Не знам дали изпращаше някого или самият той заминаваше. Искях да му се обадя, но не ми беше до него,

защото се оказа, че имам проблем с билета. Някакъв военен ми обясняваше с важен вид, че е безпредметно повече да го-борим, тъй като ме нямало в списъка на пътниците и не можело да пътувам. Ира беше минала проверката и може би вече ме чакаше в самолета. Усетих как косите ми побеляват от отчаяние и ужас. Стоях като препарирана срещу военния и само повтарях:

- Не може да ме няма! Не може да ме няма! - изрекох го поне петдесет пъти без да добавя нито един разумен довод.

- Махнете се, пречите на останалите - каза той и попипа пистолета си, но аз продължавах да стоя. Той заяви, че ще провери за последен път и тогава забеляза, че една буква от името ми е записана погрешно в компютъра.

- Минавай - каза военният, като ме побутна грубо и въобще не ми се извини.

Най-после се качих на самолета. През илюминатора се виждаха няколко редици боядисани в зелено военни хеликоптери и танкове. Не хранех никакъв оптимизъм, че положението може някой ден да се подобри. Самолетът най-после се отлепи от пистата и аз се сетих, че така и не успях да стисна ръката на Етинген и да му кажа колко много му се възхищавам. Съжалих за това и все още съжалявам.

В Москва въздухът режеше като бръснач, прехвърчаха снежинки. Още щом слезе от самолета, Ира заяви, че ѝ е лошо. Непрекъснато повръщаше и клатушкането на автобуса, с който изминахме осемдесетте километра от летище „Домодедово“ до летище „Шереметиево“, съвсем я довърши. Като тръгнахме към сградата, тя едва се влачеше, увиснала па рамото ми. Не можех да си обясня как един висок метър и осемдесет човек може да е толкова кекав. Когато седнах в очакване на полета, от който ме делеяха няколко часа, се намирах в чудесно разположение на духа. Бързо забравих целия преживян кошмар и не ме интересуваше какво предстои. От значение беше само това, че аз се намирах тук, сега и дишах. Дори не забелязах как Ира ме остави сама, за да прекара часове в тоалетната. Преди полета тя се появи неузнаваемо бледа.

- Няма да издържа два часа и половина полет. Ще умра - каза тя с отпаднал глас.

Изтръпнах. Моите мисли отдавна вече бяха в София - най-прекрасния град, в който живееше най-прекрасната жена. Нямах търпение да се прибера и да ѝ кажа, че я обичам.

- Аз заминавам - заявих твърдо. - Ти, ако искаш, остани и се оправяй, както можеш.

Знам, че бях много груба и лоша, но не издържах повече. Ира прекара целия полет в мълчание, долепила чело до илюминатора, болна и нещастна. Почти безкръвното ѝ лице се стичаха дребни капчици пот. За разлика от нея, аз

просто цъфтях. Изядох всичката храна, която ми поднесоха, включително и порцията на Ира.

- Да знаеш само колко губиш, като не искаш да опиташ това приказно шоколадово руло. Топи се в устата. Виж онази синя ивица долу, над която прелитаме в момента - мисля, че е река Дунав. Погледни онова опърпано русо хипи отпред с уокмена, гледа те от около час, май те харесва.

Не спирах да бърборя, но Ира в този момент май предпочиташе да гледа не някакво си шоколадово руло, река Дунав или пък русото хипи, а да види огромен праисторически динозавър с големи жълти зъби, който да изплюска всички пътници в самолета и най-вече мен.

Все пак пристигнахме в София живи.

София се къпеше в слънце. Хората сияеха. Този февруари се беше случил доста слънчев и всички ходеха по къси ръкави, слушаха „Технотроникс“ и гънеха тела под звуците на ламбада. А аз все още си мислех, че на мода са Франк Синатра или „В армията“ на „Стейтс кую“, „Демокрация“ и „ламбада“ бяха най-употребяваните думи. Сякаш се завръщаше хипи-движението. Но този път лозунгът не беше „Правете любов, а не война“, лозунгът беше „Правете всичко“. Купонът, който замислихме в Душанбе, така и не се състоя. Събрахме се у Ася, твърде умълчани и обезкуражени. Излизаше, че престоят ни в Душанбе е бил само едно глупаво, излишно приключение.

- В армията поне раздават хубави обувки - каза Митко с повесен нос.

- Дано не си го чул от същите осведомени хора, които ти бяха казали за басейна в общежитието - обади се Алек. - Аз лично няма да се върна в Душанбе.

- Аз още не знам. Не ми се ще много да се отказвам. Може положението там да се оправи. Има много време до края на ваканцията - колебливо изрече Ася.

- Аз пък ще се върна - заявих решително. - Каквото ще да става. Всички се вторачиха в мен.

- И за какъв дявол ти е да рискуваш живота си? - попита Митко. Ася отговори вместо мен:

- Ами тя е права. Не можем да зарежем всичко. Искам да стана лекар и вече имам един семестър зад гърба си. Може би и аз ще се върна.

Но моят довод да се реша да се върна в Душанбе беше друг. Искях да стана равна на Мария, за да не ме пренебрегне, когато реша да споделя чувствата си. Не можех обаче да си представя, че ще замина обратно, преди да я видя отново.

Нямах кой знае колко идеи как да срещна Мария. Сещах се само за един-единствен начин - да я причакам пред института, както правех преди. Глупаво, унижително, но нямаше как. Проверих на таблото кога ще изпитва студентите си и застанах пред института още в седем сутринта.

Никой въобще не полюбопитства защо излизам толкова рано. След всичко, което бях преживяла, ме бяха оставили да правя каквото си искам.

Обясненията ми в любов засега се отлагаха за неопределено време.

Смелостта ме напусна отново.

Сблъсках се с Мария на входа на института. Лицето ѝ застина от изненада, като ме видя. Сигурно си мислеше, че всичко отдавна е свършило. Почти я предизвиках да реагира, но тя се въздържа и отмина само със смутена физиономия. След месец отново щях да се върна в Душанбе и исках да бъде част от мислите ѝ. Дори нямаш нищо против да бъде по-лошата част. Като приключи с изпита си, тя излезе от института в ново скъпо кожено палто. Изглеждаше елегантна и не устоях на изкушението да я последвам. Много глупаво, но можеше да не я видя повече. Щях да виждам високите планини на Душанбе, безоблачното синьо небе, разбитите улици, Етинген, но не и нея. Следвах я на няколко метра разстояние и винаги, когато тя се обръщаше ; дваме погледне,, исках да я спра и да ѝ кажа нещо, каквото и да е. Почти през цялото време си повтарях наум колко съжалявам. Мария можеше да се отърве от мен веднага, ако наистина го искаше, но не го направи. Изглежда се нуждаеше да бъде харесвана. Качи се в един трамвай, после във втори, но винаги ме изчакваше. Явно чувстваше, че трябва да избяга, но нещо я караше да не се старее твърде много. Дожаля ми за нея. Може би се бе сблъсквала с не малко омраза в живота си и се бе научила да не вярва на хората, особено на онези, които я харесват.

Увлечена в мислите си, не забелязах веднага, че тя вече не върви пред мен. Огледах се. Мария беше отворила вратата на някакво такси и ме гледаше. Чакаше да я забележа. Погледите ни се срещнаха. Стоях безпомощно срещу нея, като че се бях загубила завинаги. Бях облечена като някой, който е прекарал нощта на пейка в парка - с дънки, надупчени на няколко места, и протрито кожено яке. Изглеждах нелепо. Тя постоя още миг и влезе в таксито. - Момиченце, помогни ми да пресека улицата!

Гласът на немощната старица ме извади от унеса. Докато пресичахме, тя ме попита в кой клас съм. Проумях действителността. Смятах себе си за зрял човек,

гордеех се как добре се справям с живота. Но в даден момент постъпвах по най-правилния начин, а в следващия се държах като тийнейджърка, а и изглеждах така. Често отказвах да ми продадат цигари, защото съм била малка. Гледах в захлас филмчета като „Розовата пантера Пинко“ и „Том и Джери“. Аз все още бях дете, което се блъска с колички в лунапарка, смее се на най-тъпите вицове и пръска луди пари за електронни игри. Какво наистина можеше да ми каже една истинска жена със своите грижи, отговорности и сметки? И какво можех да ѝ кажа аз? Толкова обезсърчена се чувствах, че с главоломна скорост се озовах в леглото на Благовест. Той отдавна ми отправяше намеци и покани да го посетя у тях и един ден приех. Не исках повече да бъде девствена, или поточно, не ми пукаше дали съм.

Още се виждам как решително крача към къщата му в елитен квартал на София, с мрачното чувство, че съм обречена. Той се беше подготвил старателно и с фантазия: маркови напитки, пържени картофи, пържоли и - представете си - свещи!

След като хапнахме и пийнахме, Благовест взе китарата и започна да свири стари шлагери, любими на мама и на татко. Врѣх на романтиката! Не исках романтика, а само да го направим и да се махна завинаги от живота му.

- Тук е доста топло - каза по едно време.

Това беше сигнал да свалим дрехите си. Дори не се опитах да кажа нещо като: „Е, не е чак толкова топло“.

Той даде всичко от себе си, за да бѣде нежен и любящ, ю аз не присѣствах.

Това трябваше да бѣде един от "най-важните моменти в живота ми, пѣк аз си мислех за Алфред Хичкок. Точно за стария Хичкок и онзи негов филм

„Птиците“. Представях си как врѣхлитат онези лоши птички-убийци.

Когато всичко свѣрши, останах да лежа в леглото, да пуша някакѣв смачкан фас и да мисля. Не бях почувствала нищо приятно. Душата ми беше пустиня.

Не изпитах оргазъм. Само се питах: Дова ли било? За това ли говорят всички?"

- Между двама души всичко е позволено - поучаваше ме Благовест, - не трябва да има задрѣжки.

Проблемът съвсем не беше в задрѣжките, а в него самия. Не харесвах мъжкото тяло, нито миризмата на мъж. Предпочитах нещо по-гладко и релефно, по което можеш да плѣзнеш ръка и прѣстите ти да не се оплетат в косми. От друга страна, вѣв фантазиите си никога не си бях представяла секс с жена. Макар че сигурно щеше да ми хареса, ако можех да видя Мария гола. Настрѣхвах като си помислех, че сигурно щеше да се наложи да правя това още много пѣти в живота си. Щях да обричам на нещастие и себе си, и човека до мен.

- Колко жени си имал досега? - попитах Благовест.

- Ами... не съм ги броил. Правил съм го и с проститутки... отдавна.

- Може би с тях ти е било най-добре.

- Плащаш, чукаш и бягаш.

- Трябва да е напълно достатѣчно.

- Сексът без любов е по-истински. Няма друго - само секс.

- Може би чувствата го правят по-пълноценен.

- Не съм забелязал. Тогава го правиш заради чувствата си, а не заради секса.

- Какво правиш, когато около теб няма жена?

- Правя го сам. Ти също, нали?

-Ами...

Никога не го бях правила сама. Не го смятах за нещо мръсно, но ми се струваше, че за тази работа трябва да има двама души. В това виждах смисѣла на секса - правиш го, за да не си сам. Не на последно място ме спираше и една история от първия ми и последен летен лагер на морето. Изгорях жестоко на плажа и лекарят ме прати обратно в стаята. Тогава бях в четвърти клас, а в стаята имаше и по-малки, и по-големи. Заварих едно момиче от осми клас да лежи завито с чаршаф. Беше затворила очи, а на лицето ѝ беше застинала една доста глупава усмивка. По това време лагерът беше съвсем празен и тих, всички останали бяха на плажа. Стори ми се, че е будна, въпреки че не ме усети, когато влязох. Реших да я изненадам и рязко дръпнах чаршафа.

Изненадах себе си. Тя лежеше гола, а пръстите на дясната ѝ ръка бяха пъхнати между краката. Когато ги извади, видях, че по тях имаше нещо бяло и лепкаво. Тя ме ритна право в корема, грабна си хавлията и изхвърча от стаята, като преди това ми изкрещя разярено:

- Да не си посмяла да кажеш на някого! Коремът не спря да ме боли и на следващия ден лекарят ме изпрати обратно в София. Всички учители ме питаха какво е станало, и не им разказах, не само защото не знаех думите, с които да го разкажа.

Станах, за да си вървя. Благовест ме изпрати до трамвая.

- Не ме изпращай по-нататък - казах.

- Не бях ли нежен? Не направих ли всичко добре? - плахо ме попита той.

Ти - да! - отговорих му преди да се кача на трамвая.

Неочаквано лесно и бързо успяхме да се прехвърлим да учим медицина в София. Така поне нямаше да излагам живота си на опасност заради Мария. За съжаление, трябваше да изпратя Ира сама за Душанбе. През изтеклия месец изкарах върху нея цялата си ярост и истеричност. Веднъж ѝ се бях разкрещяла диво, като че тя беше виновна за събитията в Душанбе. Плачеше ми се, докато я гледах как се отдалечава към самолета. За първи път в живота си се разделях с приятел.

Мария се падна наша асистентка едва през последния семестър, в който изучавахме анатомия. Като видях името ѝ в програмата - точно срещу нашата група, щях да умира. За секунди преживях пълен срив. Обзе ме ужасен срам и терзание. Този път тя може би нямаше да мълчи. Дочакала беше своя час. Като ме видя сред студентите си, тя просто онемя. Не знаеше, че уча медицина и се стъписа. Но отново се направи, че нищо не се е случило, за разлика от преди, този път ѝ бях благодарна, но се чувствах толкова претоварена и смазана, че се присъединих към съседната група в залата. Тя веднага забеляза липсата ми и изведнъж чух гласа ѝ зад себе си:

- Колежко, провеждам упражнението за всички мои студенти и като казвам Всички, това означава именно всички! - Поколебах се за секунда, в нейно присъствие никога не се държах нормално, така че тя добави много тихо: - Хайде, не правете това.

Върнах се при моята група, през почивката един колега попита:

- Откъде познаваш асистентката по анатомия?

- Изобщо не я познавам - отвърнах, но съмнението му си остана.

Тя беше забелязала, че липсвам, а ние бяхме двадесет и пет души. Излизаше, че или има феноменална памет за физиономии, или че ме познава отнякъде. Не каза друго, с което да подсказе, че за нея съм по-различна от останалите. А можеше да ме съсипе. Бях в ръцете ѝ. Ако беше подхвърлила нещо, всички щяха да научат каква гадна, извратена лесбийка съм аз.

Там бяха приятелите ми, колегите ми - все хора, с които щях да прекарам живота си. Но Мария се задоволяваше само от време на време да ми хвърля

дълги, замислени погледи или да ми задава небрежно някой въпрос от анатомията, за който е сигурна, че няма да мога да отговоря.

- Колежке. разкажете за „ганглион отикум" - и докато мънках несвързано, тя си отговаряше сама.

Умна сте, но сте много притеснителна. Кажете какво • има? - Винаги ме гледаше много втрещено и подканящо и продължаваше да пита настойчиво: - Кажете само ; има, не се притеснявайте.

Не, не се лъжех, на нея просто не й пукаше какво знам за „ганглион отикум", „медула облонгата" или „фата...". Тя искаше да знае защо, за Бога, бях вървяла след нея толкова пъти и всичко останало, но го правеше толкова дръзко пред всички, че накрая дори цъкнах с език и поклатих глава. Искях да й кажа, че така няма да стане.

Мария през цялото време се държеше, сякаш това е някаква обща тайна. За мен нямаше значение това дали ме харесва. Важното беше друго - най-после даде да разбере, че ме е

забелязала. Един ден пазех равновесие върху някакъв потрошен стол и зяпах разсеяно колегата, който правеше дисекция на труп. Мария не се виждаше наоколо, когато изведнъж се промъкна зад гърба ми и допря лицето си до моето. Дръпнах се уплашено и я погледнах. В нейния поглед се четеше явно предизвикателство: „Хайде да те видим сега". Тя си играеше с мен. Ясно й беше, че съм оплела конците. Докосването й ми беше много по-приятно от дългия безплоден секс, който бях правила с Благовест.

По време на упражнението в залата влезе един от професорите. Настана голяма суматоха и дисциплината почна да се затяга. Професорът се огледа от коя маса да започне, когато Мария му помахаше да дойде на нашата. Тя изтика напред няколко свои студенти, които според нея знаеха най-много.

Професорът намести бавно и важно очилата си, прокашля се и започна да задава въпроси. Колегите мълчаха и гледаха умно. Мария изглеждаше потресена. Събори на пода атласа, скалпела и пинсетите и се разтрепери. Вместо да ги остави там, докато бурята отmine, тя започна да се навежда и да ги вдига едно по едно. Докато вдигаше атласа, събаряше скалпела, докато събираше пинсетите буташе атласа. Настана тишина. Студентите се хилеха. Професорът я наблюдаваше с унищожителна ирония, а тя не спираше да прави опити да си прибере нещата от пода. Идеше ми да я хвана за ръцете и да я накарам да престане,

- Колежке, още доста трябва да пореботите с тях! - строго каза професорът и продължи към другите групи.

- Ами, аз се старая, но... - измънка тя след него. Лоша работа. Само проблеми си имаше Мария с хората. включително и с мен.

Семестърът се изниза неусетно. Аз се чувствах смазана. Нервите ми бяха опънати до скъсване, сякаш бяха пробягали маратонско разстояние и на финала бяха рухнали. Повръщах по три пъти на ден и отслабнах с десет килограма. Причината не беше само Мария. Още от Душанбе имах проблеми.

Един ден някаква тъпа муха бръмчеше около ухото ми и ме изкарваше от равновесие. Издебнах я, когато кацна на прозореца и с все сила запратих по нея любимия стол на дядо ми. Прозорецът се разпадна на малки блестящи парченца, а мухата отлетя с весел бръм. Нещо с мен никак не беше наред. След този инцидент семейният съвет се събра и реши да прекъсна следването си за една година, докато дойда отново на себе си.

За да не стоя сама въщи и да се депресирам, започнах работа като санитарка в педиатрията. Трябваше да чистя стълбите и две тоалетни. Един зъботехник, който също работеше като санитар, рецитираше свои стихове, в които се сравняваше с хлебарка в отходен канал.

На мен работата ми харесваше. от години в живота ми имаше само учебници и изпити. Сега най-после имах време да прочета всички книги, които винаги съм искала да прочета, да изгледам всички предавания по телевизията, дори най-глупавите, а и физическият труд ми се отразяваше добре.

Дори попаднах на автобиографията на Мартина Навратилова. За първи път някой представяше проблема като лична драма, а не като порнолитература с ексцентричен секс за хора без чувства и мозък, допадна ми чувството ѝ за хумор. Тя не се взимаше насериозно, пък и какво друго ти остава, освен да се присмиваш на себе си и да се надяваш, че и другите се забавляват. Понякога си мислех, че на този свят само аз и Мартина Навратилова сме обратни.

Лошото на работата в педиатрията беше, че изведнъж се оказах извън собствената си среда. Разреших контактите си с приятели, а нови нямаше как да намеря. Това засили усещането ми за самота.

Една вечер по телефона ми се обади някакво непознато момче. Имаше приятен младежки глас и ме разпитваше за медицината, приятелите ми и прочие. Станах подозрителна.

- Познаваме ли се изобщо? - попитах.

- Разбира се. Запознахме се на морето.

- И къде по-точно? - Не бях ходила на море от три години.

- В Несебър - отговори ми той.

- Никога не съм ходила на море в Несебър - казах. Уговорихме си среща.

Свечеряваше се, кафенето изглеждаше тъжно с малкото си посетители.

Мъждукаше призрачна зелена лампа и всички изглеждаха болни от хепатит.

Седнах на парапета отстрани и зачаках онова непознато момче. Толкова лесно се бях вързала и така се нуждаех от малко нежност и внимание, откъдето и да идваха.

Той обаче така и не дойде. Може би просто се бе пошегувал. За всеки случай чаках цял час.

Тръгнах си, когато вече бе съвсем тъмно и от уличните продавачи на книги си купих „Интимната история на Бийтълс“.

- Джон Ленън бил педераст - каза продавачът. „Толкова по-добре“, помислих си.

По едно време из педиатрията твърде често взеха да се шляят разни дебелаци, флашкани с пари, и да ми говорят за секс.

Онзи дебел човек бръмчеше наоколо с лъскавото си БМВ и ми разправяше сексуални истории за студентки и професори. Студентките правели всичко, за да се доберат до кариера. Защото били амбициозни. Това бе намек, че аз не съм! Не разбирах как по-точно мъжете си представят тези неща. Те мислят, че всяка жена е проститутка и ѝ е все тая с кого ще легне, стига, то се знае, да е мъж. Отговорих му, че на мен наистина не ми е все едно. Той ме погледна изненадано:

- Да не би това да означава, че си лесбийка?

Това вече беше много - да ме питат дали съм лесбийка! Може и да бях, но нямах намерение да го споделям с всеки.

- Не знам какво означава да си лесбийка - отговорих вбесена. Той се нацупи от реакцията ми и важно заклати едрото си туловище по коридора, за да посрсчие дъщеря си, която беше болна от „лупус еритематодес“. Щеше да се пръсне от радост, че е богат и дебел, но на мен все пак ми беше жал за него. Той наистина беше много грижовен и всеотдаен баща.

През лятото напуснах работата, за да отида на море, преди отново да се върна към следването си. Синьото море ми върна спомена за Мария. Не знаех дали все още я харесвам. Трудно ми беше да определя, след като не я бях виждала цяла година, но може би ако я видех отново...

В началото на трети курс родителите ми заминаха на почивка в Самоков и аз останах сама вкъщи. Като разбрах това, изведнъж започнах да приивдат тълпи от приятели, настроени за няколкодневен купон. Не подозирах, че съм имала толкова много приятели. Сякаш всички бяха водени от една едничка цел - да се напият. Аз също.

Скоро компанията започна да се надвиква. Видях и как нечий размазани очертания повърнаха на пода. Едва различавах предметите. Наистина се опитвах да забравя коя съм, да забравя Мария и да забравя хората, които бяха дошли на купона.

Някакъв много противен очилат тип си беше сложил ръката върху коляното ми и постоянно повтаряше „Няма лошо“.

- Харесва ли ти музиката?

- Не - отговорих.

- Не харесваш „Ред хот чили пепърс“?

-Никак.

- Няма лошо. А защо не предложиш, като домакиня, всички да си направим секс купон?

- Изключено. Теб дори не те знам как се казваш. Изобщо не те познавам.

- Няма лошо. Казвам се Росен.

- Къде е купонът? - провикна се тя.

- Нямам представа - отговорих.

Вече бях мъртво пияна, а продължих да пия заедно с нея. Бях и доста гладна. Направихме опит да приготвим спагети, но братовчедка ми заяви, че тя ще приготи соса и докато го приготвяше, се зае да ми разказва някаква архивна история за едно нейно бивше гадже Тони. Тя възбудено размахваше лъжицата

като диригентска палка и повтаряше за стотен път тази вечер как той бил толкова влюбен в нея, че правил два опита да се самоубие. Първо се тровил, после си прерязал вените. Слушах тази история от няколко години. Разказвал ми я беше дори самият Тони. Накрая ми се доспа и не исках да слушам повече. Но братовчедка ми зацикли. Заспах без да дочакам спагетите и финала на историята, но той и без друго не беше интересен - Тони така и не успяваше да се самоубие. Докато се унасях, забелязах как братовчедка ми сръчно обърна соса за спагети върху дънките си.

На сутринта се събудих още в четири и половина, намерих последната бутилка, която все пак бяха останали още двеста грама, изпих ги на екс и ми се прииска да споделя болката си с някого. Погъделичках братовчедка си по петата и започнах да наблюдавам как тя отваря подпухналите си очи. Попитах я с прегракнал от стотиците изпушени цигари глас, дали е способна да се влюби в жена. Тя смаяно си погледна часовника и рече:

- Ама как! По това време! - след това пак заспа.

Към обяд тя се прибра при мъжа и детето си, за да подхване отново нормалния си живот, а аз останах съвсем сама сред купища празни бутилки, фасове и остатъчна следкупонна свинщина. Седях и си мислех колко тъп е животът ми. Всички се бяха върнали при хората, които обичаха. Купонът беше свършил и те се бяха върнали обратно при онова, което запълваше живота им. А пред мен зееше някаква отчайваща празнота. Всеки имаше при кого да се връща, но не и аз. Дори не бях сигурна при кого искам да се връщам.

Скоро след този купон ми звънна Евгени. Съвсем бях забравила за него.

Запознали се бяхме отдавна, но на него, му трябваша цели две години, за да се реши да ми се обади.

Евгени беше пълна противоположност на Благовест - на моята възраст, с руса коса, сресана на път, и с доверчив, предан поглед. Когато ме гледаше си накланяше някак много мило главата настрани и приличаше на малко, рошаво, обичливо кученце. Дори го харесвах. Евгени имаше някакъв проблем с едната ръка и не можеше да я използва както трябва, но това изобщо не ми пречеше. Той се нуждаеше от някого, аз също.

На първата ни среща дойде с цвете. Случваше ми се за първи път. Помислих си, че е много различен и аз ще спася него, а той ще спаси мен. Затова, може би, когато открих, че няма надежда заради Евгени да забравя Мария, разочарованието ми се удвои.

Да, той несъмнено беше кавалер - отваряше ми вратата и ме пускаше да мина първа, държеше ми ръката и

никога не допусна аз да плащам сметката. Но също така не допусках, че имам свои приятели, свои цели, а също и че мога да водя смислени разговори. Постоянно влизаше в ролята на мъдър учител и изобщо не ме оставяше да се изкажа. Освен това, ако срещнехме негов приятел, двамата се отдаваха на откровени мъжки разговори и ме зарязваше за часове.

Въпреки че по незначителни причини беше прекъснал следването си в техническия университет, той вярваше, че ще стане велик изобретател и без образование.

- Виж Едисон, учил едва до трети клас, а колко неща е изобретил. Или пък Бил Гейтс, да речем. Аз ще изобретя система, която да генерира енергия при охлаждане, а не при загряване.

- Не разбирам кой знае колко - отговорих му аз, - но мисля, че това противоречи на принципа на термодинамиката.

- Права си, не разбираш.

Друг път ме попита, дали съм готова да прекъсна следването си и да стана домакиня, защото майка му, например, била домакиня. Отговорих му, че дори не умея да готвя:

- А ти съгласен ли си да ядеш само спагети и пържени картофи? - попитах го аз. Той се замисли.

Е, може би поне в секса щеше да ми провърви с него. Но и този път провалът беше пълен, дори още по-пълен, защото дяволски трябваше да бърза - съквартирантът му можеше да се върне всеки момент. После се навих да го направим още няколко пъти. Не исках да го загубя. Достатъчно дълго бях сама. а и все се надявах, че ще свикна.

Веднъж го поканих у нас. Той пристигна доста късно, уморен и прашен. Събу разкривените си обувки в коридора и веднага започна да си приготвя вечеря - две яйца, които плуваха в море от олио.

Много изгладнял, Евгени настървено лапаше. Седнах срещу него на масата и отново си представих, че съм режисьор. Акцентирах върху движенията на долната му челюст - тя подскачаше ту насам, ту натам, ушите му мърдаха като оживели кукли. Той топеше огромни залци в мазнината и ги гълташе надвесен ниско над чинията. Защо хората се стесняват от голотата си, но не изпитват срам, когато се хранят?

Изчаках го да се засити и да се отпусне, след което го помолих да звънне на сина на Мария и да попита къде . От известно време никой не вдигаше телефона и бях започнала да се тревожа. Синът ѝ не живееше при нея, а при дядо си и баба си. Вече имах добра представа за живота на семейството.

- Кажи, че си неин студент и искаш тя да ти помогне за изпита, ако те попитат - обясних му аз.

Той избърса мазните си пръсти и веднага се запъти към телефона, без въпроси и помайване. Това ме подразни. Ако не беше толкова отзивчив за всичко, щях да го харесвам много повече. Евгени не ми се нравеше, че така леко ми дава възможност да го използвам и ме кара да изпитвам вина. Евгени провеждаше разговора много тихо. Гласът му долиташе много далечен и слаб от съседната стая, докато аз нервно миех чиниите в кухнята.

Най-после се появи, като се почесваше важно по меката брада.

- Тя е заминала за Англия и ще остане там цяла година. Човекът ми каза, че съжалява за мен, но тя няма да може да ми помогне, значи... всъщност, той съжалява за теб...

- Със сина ѝ ли разговаря?

- Не знам. Гласът беше доста млад - и той ми кимна към леглото. - Хайде!

- Не! - отговорих категорично.

Внезапно се бях вкиснала. Животът изглеждаше толкова празен! Как можа Мария да ми погоди този номер. Искях Евгени да ме разпитва на кого съм го накарала да се обади и аз щях да му разкажа. Вече бях стигнала до болезнения момент, в който непременно трябваше да споделя. Щях да му разкажа всичко. Да му обясня защо между нас нещата не вървят и да му дам възможност сам да избира - дали да остане, или да си върви. Но той нищо не попита, а продължи да настоява да си легнем. Не забелязваше промяната в настроението ми, нито отчаянието, което ме беше обзело. Той искаше само своя секс. Казах му, че ще трябва да си върви, защото баща ми може да се върне всеки момент. Попитах го дали има пари за такси, вече минаваше един часът през нощта.

- Имам - измърмори той и леко накуцвайки се изниза в нощта.

Мислех, че след всичко това повече няма да се обади. Искаше ми се някак да му кажа да си потърси момиче, което ще го обича и ще му дава всичко, от което той се нуждае. Просто не исках да му причинявам зло, но все не събирах смелост да му кажа.

Страшно се изненадах, когато той се обади на следващия ден и с бодър глас ми съобщи, че се е прибрал пеша. Онемях от ужас. Та това бяха цели двадесет километра в нощта! Почувствах се виновна.

- Няма нищо. Страшно се освежих. Ако знаеш колко е приятно да ходиш пеша! Никакви хора, никакви коли, \ прохладно, тихо...

- Можеше да ти се случи нещо - наистина бях загрижена.

' Повече дори не му продумах за секс. Надявах се сам да разбере и накрая Евгени разбра. Разделихме се пред някакво кафене и както винаги се уговорихме да се чуем на следващия ден, но аз някак си знаех, че повече няма да се видим. Може би във въздуха витаеше нещо, което ме караше да бъда сигурна.

И така, Евгени си отиде от живота ми, а аз няхах представа какво ще правя по-нататък.

Беше Никулден и реших да се обадя на сина на Мария. Знаех само, че се казва Николай. Няхах представа как изглежда, как се облича, какви момичета харесва, какви са приятелите му. Идеята беше твърде смахната дори и за мен, но нали и без това заради Мария вършех толкова глупости? Обадих му се, за да му честитя имения ден. Тип ми благодари вежливо и каза, че между другото имал и рожден ден. Каза също, че щял да кандидатства медицина. Уговорихме се да се чуем следващата седмица. Тук сбърках. Подцених малкия и неговата готовност да се среща с непознати жени. Следващия път той ме прецака. Просто мълчеше на телефона. Явно нямаше да е толкова лесно. Отказах се от идеята да стигна до нея чрез сина ѝ. Та аз дори не знаех какво точно искам от него! Дори от нея не знаех какво искам.

Коледа ме завари в едно от най-тъжните ми настроения. Представях си този празник много по-различно - пълен с приятели, шампанско, мека светлина и любов. Но приятелите си заминаха и нямаше мека светлина, шампанско и най-

вече - нямаше любов! Получих си подаръците и се затворих в стаята си. Не исках да виждам никого. Никой не ми трябваше.

Същата нощ сънувах съня, който напоследък ме смущаваше всяка вечер. Този кошмар беше в два варианта. Но в него аз неизменно се загубвах. В единия Вариант се лутах из Душанбе. Сменях автобус след автобус, шурах се из улиците и търсех някого, без да знам кого. Никога не го намирах. Във втория се озовавах на последната спирка на някаква трамвайна линия, където сред кал и мрачно сиво небе се извисяваше висок блок. Започвах да тичам по стълбите, да надничам из апартаментите и отчаяно да търся Мария. Но не можех да я открия, а бях сигурна, че тя е някъде там. По цели нощи търсех нещо, което като че ли не съществуваше.

Въпреки че харесвах Мария и това чувство се бе задържало в мен достатъчно дълго, няхах връзка с друга жена, за да съм убедена, че жените действително ме интересуват. Така и не знаех дали Мария ме вълнува чисто физически, или като възпъщение на някакъв мой безумен идеал.

В София имаше едно заведение на открито, което се казваше „Лодките“. Атмосферата му беше изключително разтоварваща. Масите и столовете представляваха обикновени пънове и там не се отбиваха типове с дебели вратове и мобифони. Никога не пускаха само последните хитове, като че ли светът се е родил едва вчера.

Един ден наминах нехайно, с надеждата да заваря някой приятел. На една от „масите“ седеше момиче, което бях мернала на някакъв купон на хомосексуалисти. Попаднах там благодарение на един съсед, който си нямаше представа колко е познал, като ме е завел. Таня, така се казваше момичето, тогава изобщо не ми обърна внимание. Бях си помислила, че е твърде надменна и необщителна. Но тази вечер изглеждаше иначе. Тя ми кимна да седна на нейната маса. Пред нея се мъдреше бутилка бяло вино. Присъединих се плахо. Таня ме притесняваше. Тя сама съзнаваше, че е твърде красива. Красота почти съвършена - сини очи, светлокестенява, здрава и лъскава коса и физика, достойна за първа страница на „Плейбой“. Всеки мъж би дал живота си за една нощ с нея.

- Радвам се, че намина - каза тя.

- Търсех едни приятели - Все още си мислех да се измъкна.

- И ето, че ги намери. Ще поръчам още една бутилка. Таня беше директна и напориста. Ако искаше нещо, не питаше какво ти е мнението.

- Ти харесваш жените, нали? - попита ме тя.

- Харесвам една жена - отговорих.

- Значи харесваш жените. Това вече е причина да бъдем заедно.

- Ами... правила ли си го с жена? - Въпросът ми дойде ненадейно, но ми се стори, че Таня няма нищо против.

- Да. За първи път ми се случи В училищната тоалетна. Бях изнасилена нежно и после захвърлена безкомпромисно. Най-прекрасното преживяване В моя живот ме връхлетя в училищната тоалетна. Представяш ли си? Мисля, че

мъжете би трябвало да оставят изнасилванията в ръцете на жените. Хич не ги бива за тази работа.

- А правила ли си го с мъж?

- Да не съм луда? Да правиш секс с мъж не е секс, а тежък труд.

Таня нямаше нищо общо с Мария. Тя беше практична. бързо преминаваше към същността на нещата. За нея любов и оргазъм означаваха едно и също. Тя предложи да се преместим встрани на полянката, където гъстите корони на дърветата правеха настъпилия мрак непрогледен. Като ме видя, че се колебая, тя плъзна пръстите си върху моите и ги сплете. Струваше ми се, че всички хора в заведението ни гледат и затова побързах да се съглася.

Озовахме се върху влажната трева, притиснати една в друга. Почувствах как ръцете ѝ шарят под блузата ми настойчиво и нахално. После тя ме целуна, отнемайки последната ми глътка въздух. Чувствах се замаяна, като че се намирах на няколкостотин метра под водата. сякаш бях на дъното на океан, населен с необикновени морски създания. Плувах опиянена сред всички нюанси на физическите усещания и се опомнях от време на време, само колкото да си кажа: Господи, аз целувам жена!"

Таня не ме попита дали ми харесва, тя ми каза, че ме харесва.

Това беше обикновен, първичен секс. Първичните усещания на тялото, така както са измислени от Бога, без сложните и заплетени взаимоотношения.

Прокарваш ръка през гърдите и откриваш сбета та! Светът, какъвто е бил преди появата на човека.

Бях изненадана, че дори забравих къде се намирам. Излизаше, че не съм се залъгвала през всичките тези години. Толкова просто беше - нуждаех се от жена, а не от мъж. но заради другите с години бях измъчвала себе си и хората, с които бях общувала. Кой имаше полза от всичко това?

Тази нощ засягаше само нас двете и никой друг. Не виждах как ощетявам обществото и по какви причини нашата връзка заслужава порицание.

Трябваше да се упреквам, че съм преживяла нещо страхотно и неповторимо, но не го направих. Имаше само едно нещо още - мислех си, че все пак, ако имам дъщеря, не бих искала тя да върви по моите стъпки.

С Таня го правихме още много пъти след това, но нито веднъж не беше поне наполовина толкова вълнуващо, колкото първия път. За мен сексът с жена вече никога нямаше да бъде нещо толкова ново и неочаквано, освен ако по някакъв начин не стигнех до Мария. Само чрез нея можех да открия нов смисъл. Можех да започна всичко отначало, но ми липсваше отправна точка. Може би тази отправна точка все пак се казваше Николай. Мислех пак да опитам късмета си с него някой ден и дори не предполагах колко близо е този ден.

Гостувах на една моя приятелка Ефи - гъркиня от групата ми. Пиехме узо и се хилехме до безсъзнание. Харесвах апартамента ѝ, обзаведен доста кичозно, натъпкан с ненужни боклуци, като декор за евтина пиеса. Дори телефонът ѝ имаше формата на мида. Беше много авангардно и неудобно да напъхаш главата си в една мида и така да разговаряш.

Изведнъж тя ме попита:

- Какво стана с Евгени? - Половин година никой не се бе сещал за бедния Евгени.

- Той изчезна от живота ми като утринна мъгла, но сега харесвам едно момче. Може и да не го харесвам много, но искам да се запозная с него. Всъщност не го познавам. Той е колега от по-долен курс.

- Обади се, ако му знаеш телефона.

- Знам го, но той може да си помисли, че съм откачила по него и да ме пренебрегне. Знаеш ги мъжете.

- Хайде, обади се.

След толкова узо се чувствах лека като перце. Нищо не можеше да ми се опре, дори и разговор с Ники. Грабнах мидата и навъртях номера. Отсреща се обади самият Николай. Казах му, че искам да говорим по един делови въпрос. Този път той веднага се съгласи.

- Добре, кажи кога да се видим и къде.

Уговорихме си среща до някакъв паметник. Получи се съвсем естествено, но когато изтрезнях и си спомних какво съм направила, щях да повърна от ужас. Имах среща със сина на Мария и това би могъл да го разбере само шизофреник.

Срещата, която си уговорихме, беше през една зимна неделя и пейзажът беше по-подходящ за бели мечки.

Толкова се паникьосах, че закъснях четиридесет и пет минути. Надявах се той да си е тръгнал и така щях да имам солидно оправдание пред себе си. че срещата не се е състояла. Но за моя изненада той беше там, застанинал точно до паметника, като същински втори паметник. Единственият човек, който се виждаше наоколо. Спрях се, за да го поогледам. Той продължаваше да се пули смешно, въпреки че бях само на около метър разстояние. Предполагам, че е изброявал наум всичките си съученички и състудентки и се е надявал да има среща с най-красивата от тях.

Изглеждаше приятно висок, тъмноруса коса, бежов подплатен шлифер и най-важното, не му личеше, че е с шест години по-малък от мен. Съвсем не изглеждаше младолик като майка си.

Тупнах го по рамото и попитах:

- - Ти ли си Николай?

- Да, аз съм - отговори той и ме огледа от главата до петите. В този момент хич не бях за гледане. От тичането се бях запъхтяла. Видът ми беше твърде смутен. Ники явно забеляза, защото ми подаде ръка и се здрависа сърдечно с мен. Дланта му беше потна, явно и той здравата се беше притеснил. Усмихна ми се окуражително. Просто се стараеше да се държи мило.

Тръгнахме нагоре по булеварда, потънали в мълчание. Не знаехме какво да си кажем. Улиците бяха безлюдни -мрачна, самотна неделя. Единственият човек, когото отминахме, беше закътан до челото с дебели шалове и яке като космонавт, а освен това си говореше сам. Явно нормален човек нямаше да излезе в този студ. Внезапно Ники ме попита:

- Ти по какъв въпрос искаше да говорим?

Разбихах, че пита, защото няма какво друго да каже, но излезе, че него само проклетият въпрос го интересува. Стана ми неприятно и обещах да му кажа по-късно. По едно време ми писна да крача умълчана из замръзнените улици и му предложих да влезем в едно заведение. До бара имаше няколко метра, но ние едва се промъкнахме между паркираните коли.

Заведението се оказа мрачно, студено и скъпо. Столът ми убиваше, като че седях върху остри ръбове на ледена буца.

Ники си поръча два сока от ананас, а аз - много плахо - една кока кола.

Всъщност исках да си поръчам бутилка текила и да се отрежа като казак.

Трябваше много бързо да измисля по какъв въпрос съм искала да разговарям с него и затова започнах най-безогледно да го лъжа. Казах му, че една моя приятелка много го харесва и аз

само съм полюбопитствала какво представлява обектът на нейните чувства.

Ники изглежда ми повярва, защото повече не се върна към това.

- Майка ми е главен асистент в Медицинска академия - каза по едно време той.

- Цяла година беше в Англия. Между другото, Лондон е любимият ѝ град.

- Нима? - възкликнах. - А пък моят любим град е Вавилон.

Но Ники не го намери за смешно. През цялото време го гледах втренчено, за да разбера какъв цвят са очите му, но проклетото заведение беше толкова тъмно, че и оранжеви да бяха, нямаше да забележа.

- Приятелката ми е на твоята възраст - изтърси по едно време той.

Стана ми неприятно, че споменава приятелката си. Не би го споделил с мен, ако имаше намерение да ме види отново.

Николай трудно се отклоняваше от собствените си теми за разговор. Започнах да си мисля, че или ми е писано да се срещам само със самовлюбени мъже, или че всъщност всички мъже са такива. Разказа ми подробно за плановете си за бъдещето, а те наистина бяха очарователни.

За първи път канех мъж на среща и не се бях досетила, че той може да не ме хареса. Явно за него не представлявах нещо, което си струва. Но най-много ме вбеси това, че когато излизахме от заведението, той ме попита откъде знам телефона му.

- Просто го знам - отговорих кисело.

- Приятно ми беше да се запознаем - измърмори той в последния момент.

Културен и изискан докрай. Направо шармантен. После се разделихме и всеки пое в своята посока

Ники се оказа само едно надутото мамино синче и аз побързах да го отпиша, но всъщност ми се искаше да му изкрещя: „Слушай, драги, аз искам от теб само едно дете. Какво ти струва? Защо не ми спестиш целия труд да те свалям? Искам едно малко, сладко бебче, което да прилича на майка ти.“ Разбира се, нямаше начин дори и аз да постъпя така налудничаво. С Ники просто не се получаваше и толкова. Не се беше свършил светът, все пак. Следващата седмица моята колежка Адел направи ме изнуди да ида с нея по магазините в центъра на София. Тя беше родена да заповядва, но в душата ѝ имаше и

някаква подкупваща доброта и наивност и нещо в мен сякаш казваше: „Не мога да откажа на Адел.“ Освен това и аз исках да видя какво ново има по пазара. Адел искаше да си купува дънки. И така, ние двете профучахме по най-оживената улица на София с черния й двуместен форд и трескаво се заоглеждахме за паркинг. Тя беше бивша манекенка, с огромно самочувствие, въпреки че кариерата ѝ бе приключила внезапно след катастрофа в Сирия, където беше роден баща ѝ. В колата Адел не била сама, а с най-добрата си приятелка. Приятелката загинала на място след страхотния удар в една цистерна, превозваща гориво. Адел се отървала само с отстраняване на далака и спукан черен дроб, плюс няколко не много естетични шева на лицето. Когато разказваше тази история, тя най-спокойно отпиваше от кафето си, дори клепачите ѝ не трепваха.

- Този момент не те ли разстройва? - попитах я веднъж,

- Нищо не мога да направя - отговори ми тя и премина на друга тема.

Този ден аз се питах дали случаят няма да се повтори, защото Адел караше бясно в претоварения трафик.

- Ще паркирам тук! - заяви тя и внезапно изви волана, връхлитайки върху тротоара, където хората се разбягаха уплашени до смърт. Колата спря точно до едно дърво и докато излизахме, всички ни наблюдаваха смаяни, дочуваха се ругатни и упреци. Адел се изправи на дългите си кльощави крака и без да удостои някого с поглед, каза:

- Да погледнем първо в този магазин. Търся за сина си маратонки, които светят, когато стъпваш.

Продавачката ни гледаше с неприязън, докато Адел я караше да показва едва ли не цялата налична стока в магазина.

- Да си вървим - дръпнах я по едно време аз.

- Добре - каза Адел. - Тук нямат такива маратонки.

- Казах ти го още в началото - отвърнах назидателно.

Когато излизахме от магазина, тя се зае да ми обяснява, че сега трябва да си запише час за козметичка. В този миг видях нещо, което просто ме потресе. По отсрещния тротоар минаваше Ники, хванал за ръка нисичка блондинка.

Нима не ме беше излъгал, че има приятелка? Щеше да е хубаво, ако ме беше излъгал. Тя не представляваше кой знае какво - лицето ѝ беше бяло като маска с восъчни оттенъци, липсваше ѝ височина, но имаше идеален мини силует.

Двамата изглеждаха чудесна двойка, поне отдалече. Ники се беше привел ниско до ухото ѝ и бърбореше нещо. Видя ми се толкова отдаден! Усетих, че и сетната ми надежда да стигна до него се изнизва като ловък шпионин през задната врата на съзнанието ми.

- Какво зяпаш такава обещена? - стресна ме гласът на Адел. Бях забравила за нея. Изненадана открих, че 15 ръцете ѝ има чанти.

- Купих плюшено мече и прах за пране - поясни ми тя.

Забелязах, че Ники и приятелката му се отправят към близкото кино.

- Нека погледнем кой филм дават - предложих припряно на Адел.

- Добре, влизай в колата.

- Та това са само няколко метра! - почти проплаках.

Страхувах се да не ги изпусна. Искях да се полюбувам на слънчевата гледка, която представлявах. Адел присви очи и огледа лицата в тълпата, за да разпознае човека, заради когото така се бях разчевръстила. Тя се ориентираше бързо в ситуациите. Като не успя да го открие, каза:

- Покажи ми го!

- Адел, какво си мислиш? Да знаеш, че не е това.

- Да не е онзи образ, за който си казала на Ефи?

- Ефи го е споделила? - Е, това не беше честно!

- Да знаеш, че всички мъже са еднакви. Моят Иван по цял ден си седи вкъщи и се мотае, а вчера ми заяви: „Адел, ти осъществяваш всичките ми мечти. Какво щях да правя без теб?" Представи си! Аз съм осъществявала мечтите му! Защо не си ги осъществява сам?

Не я слушах внимателно, защото вече бяхме приближили киното и видях, че Ники и приятелката му се отдалечават. Нейната коса беше вързана на опашка и вятърът лудо я развяваше.

Адел спря пред киното и късогледо се взря в афиша,

Изчакай ме тук - наредих ѝ аз и хукнах след щастливата двойка. Те въобще не ме забелязваха и вече се бяха спрели пред магазин за компакт дискове. Сетих се, че дори не знаех каква музика слуша Ники. Все едно, никога нямаше да науча. Видях ги как влизат вътре и си помислих; „Нищо не мога да направя".

Сега вече разбирах какво искаше да каже Адел.

- Но съдбата ми кроеше други планове.

В Медицинска академия не е никак трудно да срещнеш случайно някого.

Виждаш едни и същи лица да отиват на упражнения, после да се връщат, виждаш ги как разпускат шумно в кръчмата или как говорят по външните телефони. Докато се мотаех из института след края на стажа по педиатрия и чаках Адел, която беше

обещала да уреди явяването ни на изпит при познат на майка ѝ професор, изведнъж зърнах перчема на Ники да стърчи над всички опашката пред някаква лавка. Наредих се зад него, без да знам дали ще ме познае, защото си бях вързала косата както никога. Той ме погледна и кимна едва. Вече го бях заговаряла първа веднъж и не ми се искаше пак да го правя. След малко Ники се обърна към мен и прошепна смутено:

- Здравсти. Какво става с теб?

- Почти завърших - казах му аз.

- Сигурно е страхотно преживяване. След толкова години.

- И ти ще го преживееш.

- Започнах работа - съобщи ми той. Въртеше в ръцете си някаква монета и очевидно се стесняваше. Не подозирах, че може да е стеснителен.

- Имаш ли монета за телефон? - попитах. Той извади пет хиляди лева и ми ги подаде.

- Трябва ми само една монета за телефон - казах.

В този момент се сетих, че съм канена на рейв-купон в края на седмицата. Още не знаех с кого ще отида. Пък и не знаех какво значи рейв-купон. Трябва да беше някаква голяма изгъзица.

- В края на седмицата има един купон. Ако искаш, ела. Не знам... ако искаш, доведи някого. Щеше ми се позната да звучи небрежно.

- Ами добре. Чудесно - зарадва се Ники

- Ще ти се обадя преди това - казах, докато се отдалечавах с някаква противна баница, Която си купих по невнимание. Когато забих зад ъгъла, побързах да я захвърля в кошчето за боклук. Въобще не помислих за гладните деца в Етиопия. Не исках да знам къде е сега приятелката му. Ники се беше съгласил да дойде с мен на купон и на този купон щяхме да бъдем само двамата. Не ме интересуваше къде ще отиде той преди това.

Първото ми сексуално преживяване с Ники дойде доста внезапно. Поканих го въпреки да гледаме заедно някакъв мач. И двамата ненавиждахме футбола. Той донесе бутилка уиски и фъстъци с очевидното намерение да не си тръгва веднага. Към края на мача вече се бяхме подредили достатъчно. Може би аз го развалях или пък той сам се разваляше.

- Знаеш ли, исках да стана пилот като баща ми. Трябваше да стана пилот.

Всички въпреки ми казваха, че ще бъда страхотен пилот.

- Но явно ще станеш лекар. Мисля, че майка ти има много голямо влияние върху теб.

- Ами, не. Просто не бях особено добър по математика.

- Е, това действително е препятствие.

- Иначе съм много здрав. Всяка сутрин тичах из парка. Обожавам самолетите. Сега сигурно ще стана неврохирург.

- А аз вероятно ще стана анестезиолог. Не е толкова интересно.

- За жена е много добре - каза Ники.

Погледнах го ядосано.

- Нямах предвид, че е добре за жена. Мога да стана и неврохирург, но не искам.

- Добре де, добре. - Топ нямаше намерение да ме изнервя. Просто си говореше, както обикновено говорят хората.

После правихме любов в състояние на тежко алкохолно отравяне. Тази нощ трябваше да ми разкрие красотата на секса между мъж и жена. Ники беше единственият човек, с когото можех да изпитам нещо. Но изпитах само отчаяние.

Животът ми се стори напълно блудкав. Можех да изпитвам любов към Таня и да изявявам любов с нея и с всички Като нея, но тези отношения нямаха развитие. Не можеш да правиш това цял живот.

На сутринта се събудих от нечии плахи докосвания и ласки. Бавно отворих очи - до мен имаше някой и този някой беше много нежен.

Слънцето тъкмо избухваше в безумен лилав изгрев право в прозореца и всичко беше само светлина. Светлина, нежност и докосвания. Бях заслепена, не виждах нищо, само чувствах. Светът се беше преобразил само в трептения и

безтегловност. Почти ме беше страх да си призная, но бях възбудена. Усещах го като нещо прекрасно. За първи път си помислих, че е толкова хубаво, та чак полудявам. Изгрев като симфония и водопад от любов. Вече се бях отказала от мисълта, че ще го доживея.

Музиката свърши и последните акорди отзвучаха почти едновременно с изгрева на слънцето - голямо и жълто като кехлибар.

Ники се отпусна до мен в леглото. Благодарение на него ме беше обзело такова размекнато, блажено, отпуснато настроение. Надвесих се и се загледах в лицето му. Той приличаше на Мария. Имаше нейните очи. Спомних си първото нещо, което чух за него. Беше преди десет години, когато някой каза, че синът на Мария си е счупил крака. Чух за Ники в първия ден, в който видях нея. И ето го сега същият този човек лежеше в моето легло. Сега знаех за него много повече, отколкото знаеше тя.

Станах, взех хавлията и се отправих към банята. Оставих водата свободно да се стича по мен. Плачех. Сякаш преставах да бъда хомосексуална. Казвах си: „Как! Не е възможно, мамка му!“, както си го казвах преди десет години, но с обратен знак. Миговете от моя живот изтичаха като капки вода в канализацията и ми се струваха съвсем безсмислени.

Таня все по-често ме уговаряше да посетим заведение за хомосексуалисти, но аз намирах начин да я отклоня, открих, че с времето ставам по-предпазлива.

- Там може да се запознаеш с хора, които е полезно да познаваш.

- Възможно е, на този свят още има чудеса.

- Казаха ми, че ще има стриптийз. Нали разбираш -голи жени, които танцуват.

- Със сигурност ще има, ако ти се навиеш.

И ето че една вечер ние двете стояхме пред гей клуба и чакахме да отговорят на позвъняването ни. Таня не оставяше другите на мира, докато не постигне своето.

Заведението приличаше на бутафорна зала за средновековен гуляй. Масите висяха на вериги, мрачни сепарета се редяха от единия до другия край. Имаше само мъже - расови, интелигентни екземпляри, които ни оглеждаха нагло, докато преминавахме край тях. Барманката беше единствената жена. Странно, че клиентите бяха предимно мъже. Искам да кажа мъже, които си падат по мъже. Както във всичко останало и тук жените изоставаха на светлинни години. Не е ясно как по-точно се вписва в световния пейзаж статутът на официалната лесбийка. Според мъжете, дори и да са хомосексуалисти, да си лесбийка означава да откачиш временно. Представят си, че без тях светът ще се срине. Иначе мъжете, които тази вечер бяха дошли в клуба, изглеждаха стопроцентови. Символ на мъжественост или нещо такова. За малко да си падна по тях.

Във всеки ъгъл имаше видео. Прожектираха филми за гейове. Винаги съм си мислела, че сексът между мъже е наистина отвратителен. В този момент разбрах, че и мъжете могат да бъдат нежни. Един към друг.

Към полунощ в заведението останахме само Таня, барманката и аз. Алкохолът ни беше на привършване, разговорите също. По едно време към нас се присъедини някакъв рус гей, доста привлекателен като мъж. Той донесе

допълнително бутилка уиски и пусна една касетка на Джими Самървил. Таня покани барманката на танц и двете се понесоха из теснотията като волни нестинарки. Аз кротко продължих да пииянствам. Чувствах се уютно сама в сепарето и ми се струваше, че мога да векувам така.

По едно време Таня се приближи към мен и тайнствено ми пошушна, че русият я попитал дали се интересувам от мъже, защото ме харесвал.

- Добър въпрос - казах аз. - Защо не?

Таня се отдалечи безмълвно. Мисля, че я изненадах, Може да е странно, но ние с Таня се ревнувахме.

Русият гей пристигна след известно време и малко неловко се настани на масата. Имаше вид на някой, който е сгазил лука. Не беше сигурен откъде да започне и затова просто се наведе и ме целуна. Той целуваше по-добре от всички мъже, които познавах. Беше и доста чистоплътен. Дори измачканият му анцуг ухаеше на одеколон. Не чух добре името му, но той ми каза, че ме харесва. Не знам, но човек има нужда да чуе нещо такова. Дори да изглежда безсмислено, единственият начин да кажеш на някого, че го харесваш, е наистина да му го кажеш.

Зазоряваше се, когато с Таня си тръгнахме доста пияни и впечатлени.

- Трябва пак да дойдем.

- Следващия път няма да е така хубаво - изрекох аз, докато обмислях възможността да се омъжа за хомосексуалист, ако с Ники не се получи нищо. Би било фантастично. Двамата ще бъдем неостаряващ откачен тандем.

От време на време се мяркаха окъснели двойки мъже и жени и на мен ми се струваше, че те нещо са сбъркали. Върнах се към онзи ден, когато за първи път излязох от дисекционната зала - сякаш другите хора се бяха заблудили и само аз знаех истината.

Толкова свободна се чувствах, че смело задигнах един евтин, тенекиен пепелник от някакво западнало заведение. Нямах да се замисля, ако можех да открадна дори Мона Лиза. Не за друго, а заради усмивката ѝ. Каква усмивка само има тази жена! Изобщо не ми е приятна.

Прибрах се вкъщи.по изгрев слънце и реших, че трябва някак да кажа на Мария колко я харесвам. Написах куп стихове, посветени на необятните ѝ сини очи и почти веднага ѝ ги пратих. Анонимно, то се знае.

Една вечер изпитвах такава дълбока самота, сякаш бях единствената форма на живот на дъното на океана, а над мен бе само черното заглъхнало пространство. Или, както се пее в една песен, нуждаех се от някого, но не от всеки.

Сама не разбрах как навъртях телефонния номер на Мария. Не го бях обмисляла предварително, нито някога съм имала намерение да разговарям с нея по телефона. От години се обаждах, само за да чуя гласа ѝ, после затварях. Абе, глупости! Тази вечер тържествено приключих с това. Трябваше непременно да ѝ кажа нещо, каквото и да е. Сега не мога да си спомня как точно започнах разговора. Не ще да е било нещо много смислено.

Казах, че един мой приятел е луд по нея и ѝ е пратил свои стихове. Попитах дали ги е получила и какво мисли за тях, защото той иска да знае. Общо взето очаквах да ме наругае и да ми затвори телефона, но тя дори не направи пауза, за да размисли.

- Да - потвърди. - Получих тези стихотворения и ги прочетох.

- А харесаха ли ви? - говорех ѝ на „Ви“, Въпреки че това нямаше значение. Тя се хвана за един стих, който явно я беше жегнал:

„Все още ли не мога да порасна
Отново чувствам се дете.

.....

че ти си вещица прекрасна...”

- Не съм чак вещица - възмути се тя. - Напоследък наистина остарявам и някой ден може да заприличам на вещица, но все още не съм.

Звучеше много обидена. Съзнавах, че не ме бива да изливам чувствата си в поезия и стихотворенията ми бяха само нескъпопосан пиански изблик, но не исках от нея да ги оценява като художествено произведение. Важно беше посланието, а то си беше пределно ясно. Всички мои отчаяни опити да ѝ обясня какво точно е имал предвид моят приятел не успяха да я убедят, че той не е искал да я обиди.

Като се успокои малко, разговорът неочаквано потече като между стари приятели, които не са се виждали от години. Тя просто ме смая. Знаех, че живее сама и може би също се чувства самотна, но всичко, което благоволих да ѝ кажа за себе си, беше, че съм нейна колежка. Че не съществуваше никакъв приятел, знаех само аз. Не добавих дори името си, не разкрих и истинската причина, поради която се обаждах - сякаш бях някоя дърта сводница. Ако на мен ми се обади някой и ми наговори подобни глупости, не бих споделила с него дори мислите си за футбола.

- Предай на твоя приятел, че не харесвам мъжете -заяви Мария и това бяха последните думи, които разменихме по адрес на въображаемия приятел.

- Тогава сигурно харесват жените - рекох с надежда.

- Жените харесвам още по-малко - отвърна ми тя.

Така започна нашето телефонно приятелство. Тази първа вечер разговаряхме близо два часа. Добро начало за хора, които изобщо не се познават.

Исках да кажа на някого, че го харесвам - на някого, когото наистина харесвам. Отново се обадох на Мария. Тя вдигна телефона, още преди да е свършил първият сигнал.

- Здравейте – започнах колебливо, - беше ми много приятно да си поговоря с вас миналата седмица.

Боже мой, колко бях тъпа! Та тя да не беше в детската градина! Но винаги, когато исках да кажа нещо искрено, не успях да намеря възвишени думи. Звучах наивно като в детско филмче, но тя веднага откликна.

- Здравейте, колежке. Как сте? сякаш се зарадва, че ме чува. Но за какво ѝ беше нужно да провежда втори разговор с непозната?

- Ами, аз... скучно ми е и реших да се обадя. Нали няма нищо нередно? Ако сте против...

Почти се надяхвах тя да измисли някакво оправдание и да приключи разговора. Чувствах се неловко.

- О, не. Тъкмо изпратих холандеца и сега си почивам. Нали знаете как е след гости?

- Какъв холандец? - озадачих се аз.

- Имам един приятел, който дойде за десетина дни. Миналия път, когато се обадохте, той беше тук. Пиехме шампанско и гледахме телевизия.

- Миналия път е имало някой при Вас? Та ние говорихме поне два часа!

Трябваше да ми кажете! - укорих я аз.

- Той вече ми беше омръзнал, но доста се озадачи, когато му казах за какво става дума.

- Досещам се - измърморих. - А вие не се ли озадачихте?

- Беше ми интересно да разговаряме. Радвам се, че се обадохте пак. - Гласът ѝ звучеше спокойно. - Аз нямам много приятелки.

Разговорът определено потръгна. Тя започна да ми разказва за своя живот, за всичките си страхове и надежди и дори за Ники - разни сладки спомени от времето, когато бил малък.

- Той има ли си приятелка? - попитах.

- Има едно момиче, дъщеря на колежката, с която работя в една стая, но вероятно скоро ще се разделят.

- А той знае ли, че скоро ще се разделят, или само вие го знаете? - попитах саркастично.

- Той си въобразява, че е влюбен.

- А вие си въобразявате, че не е. - Понякога ставах много заядлива. Започнах като смахната да защитавам Ники и приятелката му.

- Той явно я обича - казах.

- Но тя въобще не се интересува от него. Има си друг - настояваше Мария.

В главата ми изплува споменът как двамата се държаха за ръце и си гукаха нежно наскоро улицата. Мария нещо грешеше, както грешат всички родители. Те винаги последни научават новините.

- Ники ми разказва абсолютно всичко.

А дали той ѝ беше разказал за мен? Когато говореше за приятелката на Ники, Мария ставаше много внимателна и не чак толкова откровена, колкото богато ми разказваше за бившия си мъж, например.

- Защо се разведохте? Ако не е тайна, естествено.

- Ами той не се прибираще със седмици, после идваше за някоя и друга вечер и ми забраняваше да питам къде е бил. Аз не можех да не питам. Как така! Ние имаме две деца. Той ме накара да родя второто. Иначе след Ники имах три аборта. Той ми каза, че ако пак направя аборт, може да не се прибирам повече въкъщи, а после ме заряза. Не съм обичала друг мъж.

Опитах се да я обнадежда. Тоест продължавах да дрънкам врили-некипели:

- Може пък някой ден да се върне при вас. Мъжете в даден момент се укротяват.

- Мъжът ми в момента има приятелка на двадесет и три години. Аз съм на четиридесет и една. Просто трябва да продължа без него - Въздъхна тя. - Е, добре, ще ви разкажа нещо. Преди години той катастрофира. Ние току-що се бяхме разделили. Обадиха ми се вкъщи посред нощ от болницата и ми казаха, че бил в много тежко състояние. Когато отидох, на вратата се сблъсках с тогавашната му приятелка. Казах му, че ще трябва да избере - или аз ще го посещавам, или тя. Той ми каза: „Мария, ние сме живели толкова време заедно, имаме две деца и аз искам ти да ме посещаваш.“ Цели три месеца всеки ден ходех в болницата. Накрая той се оправи. Позакърпиха му физиономията и го изписаха. Покани ме в луксозен ресторант и ми каза само няколко думи: „Ако си си въобразявала, че ще се върна някога при теб - забрави и недей да храниш повече надежди. Благодаря ти за подкрепата през тези месеци, но аз се връщам при приятелката си.“

- Не е постъпил добре - заключих умно. Всъщност бях потресена. Този човек не е ли разбрал какво съкровище притежава? Коя с могла да му изглежда по-достойна от Мария. Или пък имаше нещо, което тя е скрила от мен.

От време на време Мария ме разпитваше за моя живот. Имам ли приятел, колко пъти съм се влюбвала и тем подобни. Искях да ѝ разкажа нещо що-годе интересно от собствения си живот, което наистина да си заслужава, защото през повечето време говореше тя. аз слушах. Искях да отговоря на доверието с доверие, но осъзнавах колко беден всъщност е животът ми. Затова ѝ разказах за Душанбе и за Етинген. Тя прояви страхотен интерес. Не го намери за нещо банално.

- Наистина ли е бил толкова добър? - заинтригува се тя.

- Няма значение - отговорих. За мен тя беше най-добрата. Отказах се да правя повече опити да разказвам за себе си.

Разговорите с Мария продължаваха все така. Тя не ме питаше как се казвам и какво искам и може би в това се състоеше магията. Веднъж най-неочаквано ме провокира:

- Мислите ли, че съм красива?

- Не мога да си спомня - отвърнах объркана.

Мръсна лъжа! Разбира се, че я намирах за красива. Тя беше именно красива. Винаги се опитваше да изкопчи някакъв комплимент. Тя ми заобяснява:

- Струва ми се, че има моменти, в които изглеждам наистина добре, но повечето време не се чувствам така.

И тук тя се впусна да разкрива всевъзможни, банални, делнични и кухненски подробности от личния си живот. Бръчките ѝ, диетите ѝ от тикви и овесени ядки, дребнави клюки за всичките ѝ колеги и приятели, гинекологичните ѝ прегледи... Безкрайни откровения, каквито си устройват жените, докато киснат във фризьорския салон с ролки, омазана с боя коса, подхранваща маска по лицето, размахвайки току-що лакираните си нокти.

Толкова ли беше недосетлива? О, как не разбираше, че с мен не бива да разговаря както с другите жени, не усещаше ли, че има нещо по-различно? До този момент в разговорите ни имаше красота, дух на приключение. Драмата на живота ѝ я правеше интересна и необикновена. Мислех си, че най-после опознавам Мария, че между нас възниква нематериална и неуловима връзка, каквато винаги е съществувала още от първият миг, в който я видях. А сега какво? От секунда на секунда губеше своя блясък и значимост. Превръщаше се в уморена лелка, която шляпа из къщи по чехли, облечена в розов пенъор, и бърше праха. Каква измама! Стомахът ме преряза от разочарование.

Забавих следващите си думи. Получи се дълга пауза, докато тя истерично крещеше в слушалата:

-Ало, ало, ало, ало...

- Тук съм - процедих.

- Ох, помислих, че връзката нещо се е сринала...

„Точно така, скъпа! Връзката се е сринала, скапала, разпаднала, разложила, каквото пожелаеш!"

Нима всичко продължаваше вече година, за да породи накрая толкова тъжни размисли. Тя не знаеше името ми, намеренията ми, нищо.

- Само ако ти държиш да ми разкажеш - бе споменала мимоходом преди време. Е, аз не ѝ разказах.

Когато тази вечер затворих телефона, вече не приемах своята анонимност. Анонимността е страх и срам от самия себе си, а аз се мъчех да се отърва точно от страха и срама през всичките тези години. Да изляза напред, да изрека високо името и желанията си, да застана пред Мария и да я погледна открито. Само така можех да разбера коя е тя всъщност. А вместо това се обаждах анонимно. Тя можеше да продължава тези разговори с години. Защо не? Някой е така добър да те слуша по всяко време и е в твоя власт да го зачеркнеш, оставяйки слушалката. Нещо като приказка по телефона. Светът е пълен с анонимни хора, които обичат да се спотайват на последния чин и да минават незабелязани. Нима и аз бях една от тях? Машина, която може да се казва всякак. Машината няма самоличност, няма причини, не страда.

Изпитах необходимост да си кажа името на висок глас твърдо и уверено.

Застанах наред стаята и изкресях името си. Извиках:

- Не съм машина. Имам желания, минало, настояще, бъдеще и не съм само някакъв анонимен глас по телефона!

Звучеше като декларация, но неочаквано се изпълних с енергия и воля.

Часовникът показваше девет. Отново се обадох на Мария.

- Здравейте - рече не особено изненадана, че ѝ се обаждам отново след десет минути. Тя, разбира се, имаше толкова много дреболии, за които беше забравила да ми се оплаче.

- Реших да ви разкрия коя съм - казах.

- О, ами... щом настоявате...

- Не по телефона. Да се срещнем някъде... още сега -беше молба, гореща молба, която не дава възможност за отказ.

Размисли не по-дълго от секунда и се съгласи:

- Добре, но ще взема със себе си и холандеца, защото е късно и ме е страх да се прибирам сама.

Идеята не беше добра. Дори никак!

- Как ще се познаем? - попита неуверено.

- Няма да има проблем. Само че...

-Какво?

- Може да се изненадате. Може да ви се стори... Вижте, нека това да бъде последното, което правя по този начин. Не постъпих така нарочно.

Слязох до барчето точно в девет и двадесет, изпълнена с невероятно спокойствие. Толкова години се надявах да я видя насаме поне за малко, мислех за нея, а сега имах истинска среща с Мария В., двете щяхме да седнем една срещу друга и да разговаряме напълно естествено, Като всички хора. И аз не се вълнувах. сякаш се събуждах в някоя обикновена сутрин - нищо необичайно, което да не знам как се прави.

Съседът ме посрещна доста кисело. На него му се искаше вече да затваря. Барът си беше негов и той сам си определяше работното време, но аз все пак бях негова мила, добра съседка, която е благоволила да го навести в късни доби и той не можеше да си позволи да ме отпрати с две-три думи. Освен това, имах среща с Мария именно тук и никой не можеше да ме помръдне от това място. Не бях редовен посетител и той се зае да ми покаже, че съм направила добър избор. Съседът Любо беше тарикат от класа, угодническата му физиономия на кръчмар-интелектуалец не беше искрена, но той определено умееше да предразполага клиентите си.

- Чакам едни хора. Вероятно няма да се забавят - съобщих му аз, докато сядах небрежно на един от високите столове.

Срещу мен имаше огледало и аз виждах отражението си. Лицето ми изглеждаше уморено и аз с почуда забелязах, че имам нервен тик - постоянно хапех долната си устна и потърквах показалец в брадичката си. Очите ми бяха подпухнали след предишната безсънна нощ, защото четях за държавен изпит и някак много ми личеше, че имам грижи. Пуших цигара от цигара и ако само допреди месец никой не ми даваше годините, сега можеше да ми даде и доста отгоре. Изведнъж ме обзе параноя. Боже, какъв страх ме обзе! Чак ръцете ми се разтрепериха. Реших се да поискам от Любо сто грама коняк.

- Чакай, сега се сетих, че тук имам един много хубав коняк. Няма никой в заведението и ще ти го отворя. Сипвай си, колкото искаш.

Непременно трябваше да приспя нервите си. Щях да лъхам на спирт, но пък нямаше да .ми пука. Дори не съблякох якето си, за да не си помисли Любо, че ще остана още дълго.

- Надявам се, че лесно ще намерят заведението -опитах се да го успокоя аз,

- Каза ли им за фенера? Ако този лилав фенер не видят. ..

- Казах им - въздъхнах.

Тъкмо фенерът ме притесняваше. Страхувах се да не би Мария да се усъмни, че ѝ определям среща в публичен дом.

Иначе заведението представляваше мазе на строена преди шестдесет години кооперация и внушаваше неизлечимото усещане за мазе. Интересно как щеше да го възприеме Мария с нейните претенции за луксозни ресторанти и кавалери.

Вратата се отвори и влезе възрастна артистична двойка, явно подмамена от яркия фенер.

Любо ме изгледа с укор - не стига, че моите хора още ги нямаше и явно представляваха някакви страшно неориентирани загубенци, не стига, че без свян вече бях преполовила коняка му за специални случаи, но ето, че сега се налагаше да обслужва и още клиенти.

Изведнъж вратата се отвори рязко от някой, свикнал да връхлита в помещенията. Погледнах немигащо натам и потънах в синевата на очите ѝ. Влизаше като в бална зала, а не в душно и прашно помещение, където са се сврели трима нещастни окъснели посетители и трижды по-нещастният барман. Махнах ѝ. Бях успяла да постигна дълбоко алкохолно спокойствие. Тя ме погледна. Моментално овладя проблесналата само за миг в погледа ѝ изненада и след кратка пауза, в която се мъчеше да си върне говора, каза:

-А, да, наистина съм била ваша асистентка. Спомням си..., - и тя ми подаде ръка. Ръката беше хладна, но здрависването ѝ беше силно, искрено, приятелско. Като горещ, съживителен чай, който спасява премръзналия. Погледна ме право в очите, без да се изплъзва. Възхитих се от начина, по който намери сили да се държи достойно. Такава беше истинската Мария - онази, която обичах. Напоследък си бях позволила да я осъждам строго, а тя имаше право на своите слабости и изкушения. Не по-малко право от мен. Холандецът се появи зад гърба ѝ. Тя ми го беше описала като висок, рус и представителен, а човекът си беше по-скоро дебел, косата му беше боядисана в оранжево, а очилата му бяха с големи, черни безвкусни рамки. Беше с поне десет години по-стар от нея.

Седнахме на една маса сковани от смущение. Мария се загърна в коженото си палто, по-скоро от нерви, отколкото от студ. Забелязах, че не е успяла да се преоблече от бързане. Сигурно беше наметнала палтото направо върху домашните си дрехи. Беше с черен клин и плетен пуловер.

- Притесних ли те? - подех разговора първа.

- Да - простичко ми отговори тя.

- Да? - попитах я учудена.

- Ами за първи път имам среща, без да знам с кого.

- На твоето място щях да се сетя.

Тя повдигна рамене. Престана да се загръща в палтото, погледна към холандеца, който равнодушно отпиваше кола и ме попита как го намирам. Бях забелязала вече с какъв безумно влюбен взор я обгръща. Мария видя, че се чудя какво да кажа, и побърза да прошепне:

- Не знам на какво се надява с тази физиономия, горкият!

Безмислено беше да шепне. Думите ѝ прозвучаха коварно. Да говориш така за човек, който е влюбен в теб, поглъща те с поглед и освен това присъства, макар и да не разбира нищо! А аз си мислех, че върша подлост, като спя със сина ѝ!

Откъде обаче можех да подхвана разговор за самата мен? Може би, въпреки огорчението, се налагаше да се върна назад.

- Помниш ли какво направих преди десет години? Бих искала да ти се извиня за тогава.

- Няма нищо. Не си спомням - увери ме Мария, като истерично повиши тон, уплашена да не задълбая в този спомен. Така ме лиши от възможността да се впусна в обяснения. Какво си е мислела, докато съм вървяла по петите ѝ, щеше да си остане една нерешена за мен загадка.

Не бях виждала лицето ѝ толкова отблизо и сега го проучвах без да се сещам, че не е прилично. Стори ми се млада, както някога. Ако имаше някакви бръчки, то само тя си знаеше къде са. Малко повече умора, може би и по-малко ентусиазъм, но иначе нищо особено. Мария също ме гледаше, с широко отворени очи. Вероятно Ники ме беше описал и тя сега си даваше сметка, че отговарям на описанието. Мислеше напрегнато. По радиото тъкмо бистреха темата за бисексуалните и докато ме гледаше, тя трепна. Тази среща я бе заварила неподготвена. Не разполагаше с някакъв готов модел на поведение, за да го извади на показ и да го приложи. Дали да ми каже нещо незначително, да ми задава въпроси, или да изчаква? Внезапно се беше озовала в моето положение. Проблемът надхвърляше обичайните правила и навиците ѝ за общуване. Пооправи с ръка косата си и започна трескаво да ми се извинява, че не е имала време да си сложи грим и сигурно изглеждаше ужасно. Ужасно!

Запалих цигара и неволно издухах дима към холандеца. Той се задави.

Въпреки че беше в пълно неведение за какво си говорим, той се преструваше на внимателен и схватлив слушател. Извиних му се как да е.

- Винаги ли си така спокойна? - поиска да знае Мария.

- Никога не съм била спокойна - отговорих ѝ аз.

Разговорът не протичаше гладко, нещо ни спъваше и пречеше да си изясним нещата. Отделяхме повече време, за да се изучаваме с погледи. Странно как красивите жени не умеят да се прощават с младостта си. По лицата им винаги е изписан един и същи кокетен въпрос: „Личи ли ми, че съм била красива?“

Докато другите жени на години не будят толкова съжаление. За тях нищо съществено не се е променило.

Двойката от съседната маса стана да си върви. Мъжът кавалерстваше вяло. Изглеждаха чужди един с друг, отчуждени и отегчени. Любо започна все по-често да се суети около нашата маса и да сменя пепелника след всеки фас. Похвали се, че съм му съседка и ме е почерпил с коняк. Държеше да се знае, най-вече второто. Инак хората как да разберат колко щедър и галантен е той. Мария се поусмихна и рече:

- Е, тук останахме само свои хора.

Каза го без ирония. В думите ѝ звучаха близост и успокоение. Холандецът, който беше изпил колата си и безизразно беше вторачил поглед в пластмасовата чаша, свивайки устни от скука. Мария явно не ме смяташе за заплаха. Не бързаше да прави заключения. Имаше толкова много неща: аз, тя, ние... Начало ли беше тази среща, или край? Чувствах се помъдряла и надживяла всички влюбвания и разлюбвания. През тези години бях минала през обожание, смут, приятелски чувства, омраза, яд и накрая една топла симпатия към Мария, която исках да остане завинаги. В дружелюбния ѝ поглед се четеше същото. Нямаше го пронизващият син студ, който неведнъж ме бе карал да изтръпвам.

Бяхме настроени на една вълна. Изпитвахме благодарност, че страхът и неизвестността са отминали. На мен ми беше хубаво, докато бях влюбена в нея, а на нея ѝ беше хубаво, докато споделяше личния си живот по телефона. Все едно търсиш любимата си станция по радиото, минаваш през всички кресливи честоти и най-после -мек, галещ глас, който те кара да се отпуснеш и да не мислиш за нищо.

Много неща не успях да ѝ кажа, но едва ли щях да говоря за тях, дори да бяхме сами на някой самотен остров. Любо, изнервен и нетърпелив, Все по-често сновеше край масите. Трябваше да тръгваме. Когато се изправихме, с изненада открих, че тя е висока Колкото мек и не е по-слаба. Винаги я бях смятала за дребна и крехка. През Всичките тези години бях влюбена в своята представа за нея. Тя беше една вълнуваща мечта, която променях, която ми се харесваше.

Мария се обърна към Любо и му направи комплимент за заведението. Неговата начеваща прозявка се превъплъти в огромна усмивка.

В бистрия, свеж въздух навън, тя ми изглеждаше полузадушена, а холандецът дишаше като с хриле.

За пореден път ремонтираха улицата ни и пред зейналите дупки светеха предупредителни лампи. Изпитвах желание да ѝ кажа нещо съвсем просто, от което да разбере колко много съм я харесвала. Нещо, което да не звучи натруфено и нереално, а да прави чувствата ми разбираеми. Винаги съм обичала онази поезия, която прилича на обикновен разговор, а не те обърка със своята безцелна образност. Вместо подходящите думи, потърсих последно доказателство, че вече не съм анонимна и се намирам на светло, пред нея, от плът и кръв

- Сега запомни ли името ми?

- Обаждай се, Марина - отговори тя едва чуто.

- О, не. Вече ще знаеш с кого разговаряш. Едва ли ще ми вярваш както преди. Съжалявам...

- Тук ли живееш? - сепна се тя, като ме видя как се мъча да пхна ключа в ключлката на външната врата. Нищо не виждах.

Тя ми махна неопределено за сбогом. Обзе ме усещането, че губя нещо, което никога не съм имала.

С тъга наблюдавах как Мария, следвана от своя холандец, се отдалечава предпазливо по разораната улица и как изчезва от живота ми, завивайки зад ъгъла. В главата ми се въртеше стих от стара песничка. Само едно изречение, безброй пъти:

„Това е краят

Това е краят, мой единствен приятелю...”

После прибрах ключа и реших да се поразходя. Свежият въздух проникна дълбоко в дробовете ми и ги изпълни с пречистваща болка. Сега можех да твърдя със сигурност, че ролите са се разменили. Тя щеше да чака да ѝ позвъня. Нейното „обаждай се“ звучеше като молба, Можех още сега да го направя, да я върна на нова среща или да поискам да се видим утре, да стигна докрай, но вече не бе необходимо. Тя щеше да се подчини -объркана и самотна.

Без да искам бутнах някакъв човек Той също се беше замислил за нещо, пъхнал ръце в тъмносин шлифер, разчорлен и необръснат. Погледна ме сякаш сега се събужда. Извиних се непохватно, той едва забележимо разтегна устни и отмина.

Къде всъщност отивах? По инерция вървах към кръчмата, в която се събирахме вечер с приятели. Те вероятно още седяха сбутани на масата в ъгъла, пушеха и обмисляха дали да не си купят по още една бира. Нямах настроение да понеса отегчените им погледи, затова свърнах към отсрещната градина и седнах на една от пейките. Не усещах студа.

На друга пейка седеше някакъв гипсиран наркоман, свит като зародиш, неподвижен и потрепващ сомнамбул.

Приятелите му подхвърляха подигравки и го поливаха с бира, въпреки че и те бяха като него. Ето затова са приятелите - иначе кой друг ще се осмели да ти каже колко си отвратителен и омразен! Тази сцена събуди най-черните ми мисли. Внезапно ги пуснах на свобода. С годините все се опитвах да стана положителен човек, изтласквах лошите си мисли на дъното на душата и те се бяха наслоили там плътни и тежки. Злото се отприщи веднага и нахлу в главата ми. Никой не може да ми причини повече зло, отколкото мога да си причиня сама. „Ако бъдеш истински свободен изглежда означава да станеш недосегаем за чуждото зло.

За какво всъщност живеем? Та животът свършва на осемнадесет години.

Останалото е дълъг път на отхвърляне на илюзиите. На осемнадесет знаеш, че нищо не си направил, но животът тепърва започва. В залеза си знаеш, че нищо не си направил, но всичко вече е свършило. Тази вечер беше подходяща за край на живота ми. Каква ли щеше да е стреснатата физиономия на Мария, когато научи новината? Вече нямаше да ѝ бъде безразлично. Щеше да се самообвинява, да ѝ тежи. За нея аз вече не бях никой. Имах самоличност, бях ѝ приятелка. Бях човекът, който я разбираше и когото разбираше тя. Ако сега ѝ се обадох и ѝ кажех, че искам да умра, тя би се опитала да ме спре.

Животът ми се видя нищожен и безсмислен. Едно непрестанно безрезултатно бъртане в безкраен опит да построиш своя вавилонска кула. Поставяш основите и после хвърляш всичко, с което разполагаш, за да стигнеш по-близо до небето. Но нито времето е достатъчно, нито собствените ти сили.

Невъзможно е кулата да бъде построена. Невъзможно е да бъде завършена и да придобие величественост, блясък и смисъл. Отчайващата преходност е навсякъде - в нас, извън нас.

Исках отново да срещна Слави. Той да се приближи с полюшваща се походка и да седне до мен на пейката. Мъртвите знаят вече всичко.

Станах и пресякох улицата, без да обръщам внимание на върхлитащите коли. Можех да си спестя всички терзания и никога вече да не се питам „Какво да направя?“ Да потърся развитие на връзката си с Мария или да забравя. Можех да сложа край на въпросите. Но когато стигнеш до идеята за самоубийство, възниква въпросът „Как?“. Не е толкова просто. Важното е по-малко да боли и да бъде по-кратко.

С тези мисли застанах пред някакъв магазин за бельо. Зелените пластмасови манекени без крака и ръце направо ме втрещиха. Неестествените им, сгърчени пози създаваха впечатление, че са живи. Осветлението падаше така, че бельото светеше в тъмното. „Как само се кълчат! При това по гащи!“ - помислих си аз.

Можех да протегна юмрук, да счупя витрината и да прережа вените си... Но непременно щяха да ме спасят. Представих си как тълпата се стича от всички посоки, полицията пристига с вой на сирени и долита шепот на възбудени гласове: „За какво ли е тръгнала да краде бельо?“

Известно време не мислих за нищо, само чертаех с пръст по стъклото чертички и ченгелчета като знаци от дребна писменост. И както често се случва, решението дойде внезапно.

Бавно, много бавно посегнах към левия джоб на якето си и извадих малкото пакетче. Повъртях го известно време колебливо из ръцете си. „Дали все пак да го направя?“ Започнах да го отварям полека с треперещи пръсти. Винаги носех пакетчето със себе си с мисълта, че някой ден може да ми потрябва. То постоянно ме изкушаваше да погълна съдържанието му и да се отдам на скритото в него блаженство. Този път щях да се възползвам.

Без повече да разсъждавам лапнах едно от шоколадовите бонбончета и пратих по дяволите всички диети и калории. Шоколадът ме сгръ, докато се разливаше в мен - топъл, сладък и уханен. Най-после бях освободила мрачните си мисли и заслужавах награда. Завъртях се и се запътих към къщи, усетих как обиквам целия свят и всички тези хора, които се мотаеха по улиците и още не си бяха легнали. Може би щях да се опитам да започна живота си отначало, сякаш никога не съм срещала Мария. Най-вероятно щях да го направя.

Марина Пенчева
НЕУДОБНА ЛЮБОВ

Първо издание

Рецензент Георги Цанков
Редактор Анета Мечева
Оформление Красимира Деспотова
Коректор Милена Христозова
Компютърна обработка Татяна Чавдарова

Печат Полиграфически комбинат “Д. Благоев”

Издателска къща “Кибеа”

София 1336, ж.к. “Люлин”, бл.329, вх. Ж, ап.144

Тел.: 24-10-20; факс/тел.: 27-72-25

E-mail: kibea@internet-bg.bg